

Szerkesztőség: kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. — Sürgönychn: Közlöny, Arad —: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomása. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Cejtel több —: Egyes szám 3 Lej, Vasárnap 5 Lej. —: (Bucur, restiben 50 ban felár.) Hirdetések tarifa szerint —:

49-ik évfolyam, 62. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Péntek, 1933. március 17

Macdonald utolsó kísérlete Európa megmentésére

Az angol miniszterelnök Genfben előterjesztette felütést keltő javaslatát — „Vagy egyenlő elbánásban részesítik Németországot, vagy összeomlik Európa” —. Ötéves terv a leszerelés lebonyolítására

„A jövő háborújában ki kell küszöbölni a légi bombázást, a gáz- és baktérium-támadásokat”

Genfből jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Simon angol külügyminiszter javaslatára a Népszövetséget éjszakai ülésre hívták össze, mert délelőtt tizenegy óráig nem érkezett értesítés arról, hogy Lengyelország Westerplatte-ről visszavonta-e csapatait. Beck lengyel külügyminiszter kijelentette, hogy éjszaka nem tudta közölni kormányával a Népszövetség határozatát és a megfelelő intézkedések eddig ezért nem történtek meg. Politikai körök szerint a danzigi kérdés kiéleződött.

Későbbi jelentések szerint a Népszövetség rendkívüli ülése minden valószínűség szerint elmarad, mert Rossing danzigi főbiztos bejelentette, hogy Beck külügyminiszter határozott ígéretet tett arra, hogy a csapatok este tíz óráig elhagyják a sziget területét.

Franciaország aggodalmaskodik

Általános és felfokozott érdeklődés előzte meg egyébként a leszerelési konferencia mai ülését, amelyen Macdonald miniszterelnök be- terjesztette új leszerelési javaslatát. Az ülést megelőzőleg az a hír terjedt el, hogy Macdonald-dal együtt Daladier is Rómába utazik, ezt azonban francia politikai körök határozotlan cáfolják. Daladier ma hosszabb megbeszélést folytatott Macdonald-dal és megjelent a leszerelési konferenciát ülésén, amelyen fel is szólalt. Ugy ő, mint Nadołny német és Aloisi olasz megbízottak csak Macdonald leszerelési tervezetének üdvözlésére szorítkoztak, annak megvitatását azonban csak későbbi időpontban kezdik meg. A francia delegáció körében az a vélemény, hogy

Macdonald leszerelési javaslata túlságos áldozatokat követel Franciaországtól,

amellyel, hogy megfelelő ellenértékeket nyújtsanak. Ugyanakkor pedig nem hiszik, hogy Németország és Olaszország megelégedne az angol miniszterelnök által összeállított formulával. Macdonald római látogatásában általában Franciaország tekintélyének csökkenését és a német-olasz befolyás erősödését látják.

„Vezetőpolitikusek értekezlete a pápa elnökletével”

Az angol sajtó egyébként biztosra veszi, hogy Mussolini, Macdonald és Simon tanácskozásába akár Rómában, akár Strezában Hitler is bekapcsolódik és ezzel ezek a megbeszélések történelmi jelentőséget nyernek. A Daily Mail felveti azt a tervet, hogy

a fenyegető háborúk kiküszöbölésének érdekében az összes keresztény nemzetek vezető politikusai Rómában a pápa elnöklete alatt értekezletet tartsanak és ezen vitassák meg a háború megakadályozásának módjait.

Késő esti órákban érkezett telefonjelentés: Macdonald angol miniszterelnök a leszerelési konferencia főbizottságában, amelynek padsorait zsúfolásig megtöltötték a különböző államok főtisztviselői és képviselői, hatalmas beszédet mondott Anglia álláspontjáról a leszerelés kérdéseit illetően.

— Utolsó döntő fázisához érkezett el a leszerelés nagy művének terve — mondotta az angol miniszterelnök. — Hatvan országnak kellene leszerelnie ahhoz, hogy a civilizáció roskadozó épületét megőrizze a végveszélytől. Az angol nemzetnek van bátorsága hozzá, hogy megkísérelje a segítség-adást, de jóindulatu emberekre van szükség, akik ismerik és vállalják a felelősséget, ami rájuk nehezedik. Vagy egyenlő elbánás alá veszik Németországot, vagy összeomlik Európa. Csakis a kölcsönös bizalom és kölcsönös jóindulat háríthatja el a végkatasztrófát. Az egyenjogúság elve nem veszélyezteti a biztonság elvét — jelentette ki az angol premier — de az egyenjogúságot csak fokozatosan lehet megvalósítani. Amikor Genfbe érkeztem, egyetlen célra vezetett tervnek a lefegyverzési konferencia elnapolása ígérték: ma azonban szembe kell nézni becsületesen a kérdésekkel, mert lét és nemlét kérdéssel kerültek a tárgyalásztárra!

Az angol terv a mai biztonsági rendszeren kíván változtatni, midőn átmeneti időt tervez

Macdonald tervezete a jövő háborújáról ki akarja küszöbölni a legborzalmasabb öldöklő fegyvernemeket

Ami a fegyvereket illeti, az angol tervezet a tüzérség legnagyobb kaliberát 105 mm.-ben jelöli meg. A tankok maximális súlya 16 tonna. A flotta-kérdésben az angol tervezet érvényteleníti a versaillesi békeszerződés idevonatkozó rendelkezéseit és a kérdést lényegében kikapcsolja 1936. végéig, amikor is új flotta-konferenciát hívnak össze. A légi bombázás minden fajtája tilos, valamint tilos a kormányozható léghajók építése is. A terv szigorúan tiltja a gáz- és baktériumfegyverek használatát és a katonai repülőgépek számát ugyanannyi kontingentálja, mint a fegyveresekét. Így például Franciaország, Olaszország, Anglia, Japán és a Szovjet külön-külön 500 repülőgépnél többet nem tarthat.

Macdonald szenzációkeltő be- terjesztésére Nadołny német birodalmi követ válaszolt legelső sorban. Nadołny kijelentette, hogy a német delegáció a legmelegebb köszönetét tol- mácsolja az angol miniszterelnöknek. A december hó 14-iki öthatalmi konferencia határozata alapján Németország is követeli a leszerelési és biztonsági egyezményt, amely biztonsági alapon az egyenjogúság elvét énti ki. A német kormány — mondotta — örömmel állapítja meg, hogy az angol javaslat döntő lépést jelent a jövő felé.

Daladier francia miniszterelnök, Gibbon amerikai megbízott és Olaszország képviselője hasonló örömmel fogadta felszólalásában az angol szókimondó tervezetet. Valószínű, hogy a nagyjelentőségű terv nyilvánosságra hozatala után a leszerelési konferenciát csütörtöki el-

a biztonság lényegének kiépítésére. A leszerelési konferenciának egyik pártja mellé sem csatlakozik, közéletet keres. Macdonald hangsúlyozta, hogy „számszerűleg kell megállapítani” a lefegyverzés mértékét minden állammal kapcsolatban. Ha azonban az angol javaslatot megbuktatják, úgy elkerülhetetlen a leg- sőtétebb jövő beteljesedése, mert a konferencia kudarca felkelti a háborús szenvedélyeket... Nem nyögte eléggé eddig is a világ a legutóbbi háború borzalmas következményeit? Lássák be, hogy ütött az utolsó óra, ismerjék fel a rájuk nehezedő történelmi felelősség súlyát.

A leszerelési programponatok

Macdonald nagyhatású beszédét a konferencia zajosan megélték, majd ezt követően az angol miniszterelnök be- terjesztette tervét, amely öt csoportban foglalja össze a teendőket. Az öt leszerelési programponat a következő:

1. Ötéves terv a leszerelés lebonyolítására.
2. A Hoover-terv alapján csökkenteni számszerűleg kifejezésre jutó arányban az egyes nemzetek fegyvereseinek számát.
3. Nemzetközi szerv a leszerelés ellenőrzésére.
4. Állandó leszerelési bizottság felállítása, amely gyakorlati szervként bonyolítja le az ötéves terv részletes rendelkezéseit.
5. A biztonság terén a kormányok egyöntetű politikai összműködése, melyet minden egyes államnak vállalnia kell. Ez helyreállítja a bizalmat. Viszont a Kellogg-paktum megsértővel szemben az öthatalmi konferencia határozatot döntenek.

Az angol terv számszerűleg is kifejezi és megszabja az egyes leszerelő állam fegyvereseinek számát. A tervezet a következő:

Németország	200.000 főnyi hadsereget tart
Franciaország	400.000 „ „ „
Lengyelország	200.000 „ „ „
Olaszország	250.000 „ „ „
Szovjet	500.000 „ „ „
Belgium	75.000 „ „ „
Csehszlovákia	100.000 „ „ „

A fenti számok csak az európai katonaságra és nem a gyarmati katonaságra vonatkoznak. A fegyveres szolgálat minden egyes államban 12 hónapig tart.

napolják. Az angol terv egyébként 40 cépelt iv terjedelmű és nyomtatásban minden egyes állam delegátusa megkapta. Macdonald és Stimson angol külügyminiszter egyébként holnap Rómába utaznak, ahol Macdonald Mussolinivel találkozik.

A francia miniszterelnök nyitalkozik

Párisból jelentik: Daladier francia miniszterelnök intervjut adott a Paris Soir című lapnak. A francia miniszterelnök kijelentette, hogy a francia kormány örömmel fogadja az angol tervet, de — nem lehet leszerelni — mondotta — komoly biztonsági garanciák nélkül!

Washingtonból jelentik: Roosevelt elnök Norman Dawist a genfi amerikai delegáció vezetőjévé nevezte ki, nagyköveti ranggal. Norman Dawis még e hét végén Európába indul.

Titulescu elmondotta nagyjelentőségű expozéját

Nyilatkozik a kisantant-szerződéssel kapcsolatban elterjedt hírekről —
„A szerződés a nemzetközi béke ügyét is szolgálja” — Nincs elhidegülés
Románia és Franciaország között

„Magyarországgal szemben az őszinte baráti jóviszony irányítja a külpolitikát”

Bucurestiből jelentik: Ma délután félöt órakor tartotta meg a Kamara és a szenátus külügyi bizottsága együttes ülését a parlament könyvtártermében. A bizottság tagjain kívül azonban annyi képviselő és szenátor vett részt az ülésen, hogy a Kamara ülését fel kellett függeszteni. Titulescu hatalmas expozéban ismertette a kisantant új szerződését, amelyet február tizenharmadikán kötöttek meg Genfben s amely szerződés tizennégyévi munkásság eredményeképpen nemcsak a nemzeti, de a nemzetközi béke ügyét is szolgálja. A szerződésnek három főrésze van. A statális rész, amely határozatában a kisantant államainak közös érdekeinek egysintrehozását konkretizálja. A második rész a gazdasági vonatkozású rész, amely a három állam közös genfi főtárgyalásának felállítását részletezi.

Nincs titkos függelék

Ez a szerződés tehát gazdasági és politikai tekintetben egyaránt egységes frontot teremt a kisantant államai között. A politikai front már 1918-ban megteremtődött, amikor is a megboldogult emlékeztető Take Ionescu volt az, aki az államszövetség kialakulásának útjait egyengette.

Tiltakozik azok ellen a híresztelések ellen, mintha a szerződésnek titkos katonai függeléke lenne.

a kisantant államok között nincs egyéb katonai egyezmény, mint amelyet 1921. év júliusában és augusztusában kötöttek. Ezt hangsúlyozni kell, nemcsak a román, de a nemzetközi közvélemény előtt is. Ki kell jelenteni azt is, hogy az új szerződés statális része a három állam részére egyenlő jogokat biztosít s a jövőben mindhárom állam csakis közös akciókat bonyolíthat le. Külpolitikai szempontból a szerződés a béke fenntartását s megővését célozza és szabályozza Románia, valamint a többi tagállamok viszonyát a külállamokkal szemben. Részletezi ezután a külügyminiszter Romániának a szomszéd államokkal szembeni viszonyát.

— Lengyelországgal szemben mindenkor a legnagyobb és legmelegebb, őszinte barátsággal voltunk — állapítja meg Titulescu Miklós — s nem igaz, hogy ezt a viszonyt befolyásolta volna az a tény, hogy Lengyelország megemelt támadási szerződést kötött a szovjettel.

A legnagyobb elismerés hangján foglalkozott Olaszországnak a múltban Romániával szemben tanúsított magatartását illetőleg és hangsúlyozza, hogy viszonyunk Olaszországgal szemben ma is a legmelegebb s az is marad. Nem igaz, hogy az új egyezmény éle bármily mértékben is Olaszország ellen irányulna. Szívből jövő köszönetet mond az olasz támogatásért, amely a jövőben sem marad el

Szabad a sörgyártás az Egyesült-Államokban

New-Yorkból jelentik: A képviselőház mai ülésén megvitatta és elfogadta a sör-törvényt. A javaslat holnap kerül a szentus elé, úgy, hogy minden valószínűség szerint, már szombatra szabaddá válik az Egyesült-Államokban a sörgyártás.

A tőzsde megnyitása váratlan hosszú hozott és egy nap alatt három millió értékpapír cserélt gazdát. Roosevel energiájában mindenki bizik és remélik, hogy sikerül a válságot leküzdeni. A kincstári hivatal kétezer millió dollár új bankjegy nyomására adott megbízatást.

Romániával szemben. Ami Magyarországot illeti, rámutat a külügyminiszter arra, hogy az északi szomszédal szemben a baráti, őszinte jóviszony elve irányítja a külpolitikát.

— Az már csak azért is természetes — folytatta — mert gazdasági, kereskedelmi érdekeink ezt — csak úgy mint Magyarország részéről — megkívánják.

Ausztriáról hasonlóképpen nyilatkozott a külügyminiszter. Oroszországot illetőleg, külpolitikánk tengelye a Briand egyezményhez és a Kellog-paktumhoz való ragaszkodás s idevág a moszkvai szerződés is, amely szintén szabályozza ezt a viszonyt. Várjuk az alkalmat a politikai kapcsolat felvételére. Németország iránt is baráti érzelmekkel viselkedünk, ami természetes is, mert terményeink egyrésze itt talál piacot. Hasonló a helyzet Nagybritanniával, Görögországgal és Bulgáriával is. Franciaországot nyilván szándékosan utolsónak hagyta a külügyminiszter és e tárgyban a következőket mondotta:

— Leghatározottabban meg kell cáfolni azokat a híreket, mintha a két állam között bármilyen elhidegedés is történt volna. Ez lehetetlen, nemcsak a régi kapcsolatok, de a rokonság miatt is. Románia megtartotta politikai függetlenségét, de ez nem befolyásolhatja a jóviszonyt. A legmelegebb hangon s az elismerés minden tiszteletével beszélt Titulescu külügyminiszter Franciaországról, a francia politika irányunkban való mindenkorl jóakaratról s ezzel be is fejezte expozéját, amelyet lelkes taps és éljenzés fogadott.

Reflexiók Titulescu expozéjáról

Pop C. István volt az első felszólaló az egyezmény tárgyában. A Kamara és a szená-

Lemondott a Német Birodalmi Bank elnöke

Utódjául Schacht dr.-t nevezték ki

Berlinből jelentik: A Német Birodalmi Bank elnöke, Luther dr. benyújtotta lemondását. A birodalmi banktanács hosszas ülésén tudomásul vette a lemondást és utódjául Schacht dr.-t nevezték ki.

A porosz állambiztosok mai értekezletén felhatalmazták az igazságügyi állambiztos, hogy kegyelmet rendeljen el mindazok számára, akik a nemzeti felbredés érdekében megindított harcban bünt követtek el és ezért vagy elhibézték őket, vagy pedig eljárás folyik ellenük.

„Magyarország nem lehet Németország uszályhordozója!”

Feltűnést keltő felszólalás a magyar képviselőházban — Az Anschluss
Magyarországra nézve csak hátrányos lehet

Budapestről jelentik: Feltűnést keltett a magyar képviselőházban Bajcsi, majd Zsilinszky Endre képviselő beszéde, melyben mindketten arra mutattak rá, hogy Magyarország külpolitikai helyzete az utóbbi években nehezebbé változott. Ennek oka semmiesetre sem a kormány, hanem a külpolitikai helyzet konstellációjának alakulása. Magyarország — mondotta Zsilinszky — súlyos hibát követett el külpolitikailag akkor, amikor nem csatlakozott a Tardieu-féle dunaközföderációs tervhez: ma viszont a magyar-német viszony reális alakulásairól nem kapnak tiszta képet Bethlen István gróf németországi előadásai-

tus nevében meleg köszönetet mondott Titulescu munkásságáért, amelyet a kisantant érdekében kifejtett. Visszapillantást vet a múltba és megállapítja, hogy a kisantant akkor keletkezett, amikor a régi monarchia kisebbségei, románok, szerbek és szlovákok egymás mellett küzdöttek s gyakran találkoztak a régi rezsim börtöneiben, bíróságai előtt s az ügyészségen. Akkor vetették meg a kisantant alapját, amikor 1895-ben Budapesten megrendezték a nemzetiségi kongresszust. Senki sem óhajtja jobban a békét, mint Románia. Ujból köszönetet mond a külügyminiszternek a szerződés megkötése körül kifejtett munkásságáért, amely a békét szolgálja.

Argetoianu szólalt fel ezután. Megállapítja, hogy az új szerződéssel szemben eleinte idegenkedéssel viselkedett, de most már megszünt ez az előítélet s örömmel csatlakozik az egyezményhez, amely a békét szolgálja s amelynek elfogadásában az összes pártoknak egységesnek kell lenniük.

Manoilescu Mihály megállapítja, hogy kétségtelen, miszerint az új egyezmény a békét szolgálja. Bratianu György megállapítja, hogy az egyezmény külpolitikai folytonosság s azt elfogadja. Hasonló hangnemben szólal fel Gri-gore Filipescu is.

Teodorescu Hanibal néppárti kijelenti, hogy az egyezményt nyílt parlamenti ülésen kellett volna ratifikálni, nem tartja elégségesnek csupán a király aláírását, ami egyébként alkotmányellenes is.

Goga szolidaritsának nyilvánítja magát a paktummal, amely körül szerinte nincs vitának helye, már csak nemzetközi szempontból sem, mert hiszen az egyezmény a revíziós törekvésekkel szembeszegzett fegyver s e kérdésben egységesnek kell mutatkoznunk.

Vaida miniszterelnök beszéde

Utolsó felszólaló Vaida miniszterelnök volt. A háború előtt, — kezdte beszédét a kormányelnök — támadási szerződéseket kötöttek az államok, ma a megemelt támadási szerződések korát éljük. Örövend, hogy a nemzet képviselői egységesen foglaltak állást az egyezmény mellett, hiszen ezzel az egész világ előtt mutatjuk meg egységünket. S a nemzeti egység és szolidaritás erősebb, hatalmasabb, minden fegyvernél és minden mérgező gáznál. Kéri Titulescut, hogy továbbra is dolgozzon a haza érdekében, olyan energiával és olyan eredményesen, mint a múltban. Ezután az ülés nagy lelkesedés mellett véget ért.

Az 1936-os berlini olimpiász előkészítő bizottságának tagjai ma kihallgatáson jelentek meg Hitler kancellár előtt, aki hangsúlyozta a bizottság előtt, hogy úgy a német nemzeti sportot, mint a berlini olimpiászt mindenkoron támogatni fogja.

Münchenből jelentik: Held dr. bajor miniszterelnök és külügyminiszter lemondott. Von Epp tábornok, Hitler bajor kormánybiztosa rendeletileg közölte a bajorokkal, hogy Held dr. utóda ő lesz, hatásköreit már át is vette.

ból. Németország és Ausztria esetleges egysülésétől Magyarországra nézve csak hátrány származik — mondotta a képviselő — hiszen a pángermán szellem még népkisebbségi töredékeit is elkülönítésre ösztönzi a magyar kisebbségi népterületek keretei között. Ezenfelül pedig gazdasági téren számtalan esetben találkoztak a német irgalmatlansággal, amely még a fennálló szerződéseket, kereskedelmi egyezményeket sem respektálja. Magyarország — mondotta Zsilinszky — nem lehet többé Németország uszályhordozója! Ezzel a németbarátság-ellenes tiltakozással fejezte be nagyhatású beszédét a magyar képviselő.

A szovjethadsereg titkai a német vezérkar birtokában

Izgalmas tárgyalások Moszkvában a németországi események miatt — Szakítás készül a szovjet és Németország között — Ostromállapot Oroszországban — Anglia és a szovjet között is szakítás készül

Varsóból jelentik: A Moszkvából érkező jelentések arról számolnak be, hogy Hitlerék politikai magatartása miatt, izgalmas tárgyalások folynak Moszkvában, ahol a népbiztosok folytatnak tanácskozásokat a németországi helyzet kérdésében. Tegnap megérkezett Berlinből Litvinov külügyi népbiztos, aki beszámolt arról, hogy Hitlerék nem tartják meg a rappalói szerződést és Szovjetország el lehet készülvén a németek részéről a legagresszívabb támadásra. Közölte, hogy a szovjet két megoldás között választhat csupán: vagy megszakítja Németországgal a baráti kapcsolatokat, vagy erélyes diplomáciai intervenció útján igyekszik kényszeríteni Németországot a rappalói szerződés betartására. Bejelentette egyben, hogy a németországi kommunista párt, vezéreinek letartóztatása után teljesen szétszóródott és nemlétezőnek tekinthető.

Sztalin kijelentette beszédében, hogy a németországi kommunista pártot eddig a szovjet legerősebb külföldi szervezetének gondolta és nagy csalódást jelentett számára Litvinov jelentése. Ezekután, — állapította meg, — nem látja értelmét a szovjet többi külföldi szervezetének. Azt hitte, hogy a német kommunisták nem adják fel olyan könnyen a harcot, sőt még csak nem is követelik erélyes módon letartóztatott vezéreik szabadonbocsátását. Sztalin mély csalódását fejezte ki a történetek felett majd viharos tanácskozás kezdődött meg a további lépések kérdésében.

Itt szökött bele a vitába Vorosilov hadügyi népbiztos, aki közölte, hogy a szovjet nem is gondolhat arra, hogy Németország ellen felépjen. Tizennégy év óta a szovjet-hadsereget németek vezetik és a német vezérkar. Blomberg tábornokkal az élén, — aki Hitlerék hadügyminisztere, — jobban ismeri a szovjet-vezérkar titkait, mint maguk a szovjet-tábornokok. Ha tehát arra kerül a sor, hogy Németország nyílt ellenség lesz, — fejtette ki a hadügyi népbiztos, — veszélyesebbé válik, mint bármilyen más állam a világon. Lesújtó hatást váltott ki Vorosilov expozéja, amely világosan megmutatta, hogy

a szovjet diplomáciai zsákuccába került.

Halálosvégű autbuszgázolás soffőrijét felmentette az aradi törvényszék

Ma tárgyalta az aradi törvényszék második szekciója az elmúlt év nyarán történt halálosvégű ujaradi autbusz-szerencsétlenség ügyét. Annakidején beszámoltunk arról, hogy 1932. augusztusában az ujaradi autbusz, amelyet Reusz János soffőr vezetett, a hid közelében elgázolta Varga László kilencéves gyermekét. A soffőrt letartóztatták és Reusz azt vallotta, hogy a kisfiu hirtelen átszaladt az autbusz előtt az uttesten és már nem volt annyi ideje, hogy kikerüljön. Ugyanezt vallották a tragikus eset szemtanúi, többek között Mladin Jenő rendőrkapitány, a közlekedésügyi osztály főnöke, aki az autbusz utasa volt. Reuszt szabadlábra helyezték és ügye ma került a bíróság elé.

A mai tárgyaláson a soffőr újra azt vallotta, hogy a kilencéves kisfiu olyan hirtelenül szaladt át az uton, hogy nem fékezhetett le és nem kerülhette ki. A tanak hasonlóképpen vallottak, majd az áldozat édesapja közölte, hogy tizezer lejt követel temetési költségek címén, azonkívül 200 ezer lejt kártérítést azon a címen, hogy felesége a szerencsétlenség óta állandóan betegeskedik és még a házimunkát sem képes elvégezni. A bíróság hosszas tanácskozás után felmentette a soffőrt a vád alól.

Beeszlottak a vitába a gazdasági szakértők is, akik amellet foglaltak állást, hogy meg kell szakítani a barátsági kapcsolatot Németországgal. Kifejtették, hogy Franciaország, Anglia, vagy az Egyesült-Államok szívesen segítenék anyagilag a szovjetet ha velük lépne barátságos kapcsolatba és ezért el kell ejteni a német barátságot. Ugyanerre az álláspontra helyezkedtek a G. P. U. vezérei, akik szolidaritást vállaltak a németországi kommunistákkal. A vita rendkívül heves tónusban folyt, azonban konkrét határozatot nem hoztak, hanem kimondták, hogy az ügyben néhány napon belül döntenek és megállapítják, milyen magatartást tanúsítson a jövőben Szovjetország Németországgal szemben.

A moszkvai Komintern végrehajtóbizottsága egyébként az egész szovjetállam területére ostromállapotot rendelt el és a GPU-t rendkívüli hatalommal ruházta fel. Az intézke-

Fantasztikus hír Magyarország háborus készülődéséről Ausztria ellen

Egy osztrák képviselő rémlátásai — Jugoszlávia és Csehország
állítólagos mozgósítása

Bécsből jelentik: A felsőausztriai Waidhofen városkából véres összecsapást jelentenek a szociáldemokrata védőrség és Heimwehrosztagok között. Csütörtökön a kora hajnali órákban idegen Heimwehr-osztagok érkeztek automobilokon Waidhofenbe s érkezésükről a szociáldemokrata védőrség parancsnoka is tudomást szerzett. A szociáldemokrata parancsnok felriadózta a rendőrség tagjait és reggel fél hat óra tájban a város határában megütközött a két tábor.

Husz percig tartó tüzharc keletkezett, melynek több súlyos sebesülése is volt. Az áldozat-

Az Ullstein sajtóiroda érdekes jelentést adott ki arról az állítólagos veszélyről, amely Ausztriát keleti szomszédja részéről fenyegeti. Ez a szomszéd Magyarország, amely — az Ullstein-jelentés szerint, — háborus szándékkal néz az osztrák határ felé. A jelentés szerint, Alsóausztria tartománygyűlésén tegnap Leopold kapitány, szociáldemokrata képviselő, azt hangoztatta beszéde során, hogy Ausztria felett a háboru réme tünt fel. Az osztrák-magyar határ közelében, — mondotta a szóknak, — tizezer magyar katona áll készenlétben, honvéd egyenruhában, készen arra, hogy bármely pillanatban betörjön osztrák területre. Erre a veszélyre való tekintettel, — folytatta Leopold kapitány, — negyven ezer jugoszláv katonát összpontosítottak Stájerországban, míg Csehszlovákia is tekintélyes számú hadsereget vont össze Bratislava környékén. A Bécsben és osztrák területen tartózkodó csehszlovák tisztek azt az utasítást kapták, hogy haladéktalanul vonuljanak be csapattesteikhez.

Abban a pillanatban, — mondotta a képviselő, — amikor a tizezer főnyi magyar honvéd csapat az osztrák területet átlépi, a jugoszláv csapatok behatolnak Stájerországba, a cseh hadsereg pedig leereszkedik Ausztria északi részébe. Ebben az esetben Olaszország sem fog semleges maradni és csapatokat küld a Duna-völgyébe, ahol hatalmas harcok veszik kezdetüket, Olaszország, — folytatta leplezéseit a képviselő-kapitány, — egy millió schillinget küldött a magyar honvédségnek, hogy ez a hadsereg olyan akciót kezdeményezzen, amely egy új dunai konföderációt hozna létre, még pedig a horvát-magyar-osztrák államszövetséget. A képviselő beszédét többször megzavarták ellenvéleményen lévő társai. Miután Leopold kapitány nem volt hajlandó fejtegetéseit rövidebbre fogni, nagy botrány tört ki az ülésen és az elnök csak nagynehezen tudta a rendet helyreállítani. Politikai körökben nagy fel-tűnést keltett Leopold képviselő beszéde.

Leopold kapitánynak ezt a valóban nagy szenzációt kiváltó beszédét, természetesen fenntartással kell fogadnunk, mert valószínűlen, hogy Európa bármelyik állama egy ilyen bizonytalan kimenetelű kalandba belefogna.

Az Extrablatt értesülése szerint, a német birodalmi kormány elutasította az elcsatolt Burgenland kormányának azt a kérését, hogy Berlinben burgenlandi propagandakiállítás rendezzenek. A kormány az elutasítást állítólag azzal indokolta meg, hogy Németországnak jelenleg nem érdeke, hogy egy vitás terület érdekében propagandát fejtsen ki.

Innsbruckból jelentik: Tirol tartományi főnöke feloszlatta a szociálista köztársasági védő-

Tavaszi női és férfi szövet ujdonságok megérkeztek

Legjobb minőségek!
Legolcsóbb árakban!

585

I. SCHUTZ Posztóáruházában.
Kérem kirakataimat megtekinteni!

déseket azzal indokolják, hogy a közhivatalnokok és a gyári munkások az utóbbi időben erős szabotázs-mozgalmat indítottak.

A „Morningpost” jelenti, hogy Anglia abban az esetben, ha a szovjetkormány nem engedi szabadon a letartóztatott hat mérnököt, erélyes ellenrendszabályokat alkalmaz Oroszországgal szemben.

Azonnal megszakítják a folyamatban levő kereskedelmi tárgyalásokat és haladéktalanul visszarendelik a moszkvai angol nagykövetet.

Az az intervenció, amelyet Owey moszkvai angol nagykövet az angol állampolgárok letartóztatásának ügyében a szovjetkormányhoz intézett, eredménytelennek mutatkozik. Litvinov külügyi népbiztos kijelentette, hogy egyelőre

szí sem lehet a letartóztatott angol állampolgárok szabadlábra helyezéséről.

Azt ajánlotta, hogy várják meg a vizsgálat eredményét, amikor minden tisztázódik. Az angol-orosz viszonyban politikai körök véleménye szerint rövidesen szakítás várható.

tok pontos számát még nem lehetett megállapítani.

A csendőrség lefegyverezte a szociáldemokrata véderőket. A Heimwehrosztagok azt követelték a hatóságoktól, hogy sorozzák be őket a kiegészítő rendőrszolgálatra, ezt a követelést azonban a hatóságok nem teljesítették. Több alsóausztriai faluból is kisebb-nagyobb összetűzéseket jelentenek a szociálista védőrség és a Heimwehr között.

Bécsből a délutáni órákban a következő fantasztikus híradás érkezett:

szövetség tiroli szervezetét, mert a szervezet „átlépte alapszabályszerű hatáskörét”.

CORSO-mozgó mai műsora!

Richard Tauber világhírű tenorista,
SZÖKE SZAKALL humorizál,
LIEN DEYERS szépségében ragyog,
PETRA UNKEL a csodagyermek,
IDA WÜST, GRETE NATZLER

A SZERELEM MELODIAJA

Maria királynő a jurnal keretében beszél.

Néhány nap múlva a háborus tilmek egyik igazi remekét
VISSZATERÉS A FRONTOL!

Jun. DOUGLAS FA RBANKS-el.

PAÁL JÓB riportregénye:

„A Habsburgok trón nélkül“

Ferenc József unokái...

A család törvényei szerint Ferenc József unokái közül már egyik sem Habsburg. -- Mária Valéria gyermekei hűséget esküdtek a köztársaságnak és lemondottak rangjukról. -- Rudolf egyetlen gyermeke, kalandos szerelmei után, közös háztartásban él egy szociáldemokrata tanítóval és május elsején magasra tartott karokkal viszi a bécsi Burg előtt a vörös zászlót...

Copyright. Minden jog fenntartva. Utánozás tilos.

Ferenc József végzeté gyermekeiben és unokáiban teljesedett be. A monarchia utolsó nagy császárnak halála óta mindössze tizenhét esztendő telt el, de azért mégis a történelem távlatából lehet megítélni az életét annak a Habsburgnak, aki két év hijján hetven esztendeig ült a trónon. Az életben kevés öröme volt, a familiájában talán még kevesebb... És most, amikor gyermekei közül már egy sincs az élők sorában, a krónikát író — még ha elfogulatlan is akar maradni — szomorúsággal állapítja meg, hogy

I. Ferenc József gyermekének gyermekei közül a Habsburgok házi törvénye alapján egy se tekinthető már Habsburgnak...

Egy fia és három leánya volt a császárnak. A legfiatalabb Zsófia, két éves korában halt meg tragikus körülmények között, 1857-ben Budán. A koporsója ott hever a kapucinusok bécsi sírboltjában. Abban a hatalmas teremben, ahol Ferenc József, Erzsébet és Rudolf várják az örök feltámadást. Szerényen, berozsdásodva, a sarokban... Az idegen észre sem veszi. Rudolf: a mayerlingi tragédia áldozata lett. Negyvennégy esztendővel ezelőtt, de a titokról még ma sem hullott le a lepel. És nem is hull le sohasem. Meghalt Gizella is, Lipót bajor herceg felesége, az ő gyermekei már egyébként is Wittelsbachok... És másfél esztendővel ezelőtt megtért őseihez a császár legkedvesebb leánya: Mária Valéria. Egyetlen vigasztalója az aggastyánnak élete utolsó esztendeiben. Mária Valéria és a Habsburgok toscanai ágából származó Ferenc Szalvátor gyermekei voltak tulajdonképpen a „császár unokái.“ Ők állták körül a karácsonyfát a Burgban és az ő kacagásuktól volt hangos az ischli villa. Nekik tisztelgett a várta és amíg fiatalok voltak, ők hancurozhattak gondtalanul a schönbrunni parkban.

Mária Valéria egyenes kívánságára esküdtek hűséget gyermekei a republikának

Amikor 1918. november 12-én kikiáltották az osztrák köztársaságot, a nemzetgyűlés törvényt hozott, az úgynevezett „Habsburg-törvényt“ és ebben Ausztria területéről örök időkre száműzte a Habsburg-Lotharingiai család valamennyi tagját. A törvény kivételt csak azokkal tett, akik letették a hűségüket a köztársaságra. Ennek az eskünek a letétele közzéjogilag egyet jelent a Habsburgok számára a rangjukról való lemondásról. Azokat a Habsburgokat, akik a hűségüket letették, sem a család tagjai, sem pedig a legitimista mozgalmak nem tekintik többé Habsburgoknak. Ferenc Szalvátor főherceg,

Ferenc József veje és családja voltak az elsők, akik a hűségüket letették. Ünnepelesen lemondottak rangjukról és minden jogukról.

A lemondás Mária Valéria egyenes kívánságára történt. A király legfiatalabb leánya — fülünk állítása szerint — azzal indokolta meg ezt az elhatározását, hogy „az a kívánságom, hogy ott éljünk tovább, ahol atyám uralkodott és ott haljunk meg, ahol születünk.“ A lemondás óta Ferenc Szalvátor főherceg hivatalosan „Herr Franz Salvator Habsburg“ és gyermekei is ezt a nevet kapták.

A lemondással megmentették a vagyontukat és kétségtelen, hogy

Ferenc Szalvátor családja ma Ausztria legvagyonosabb földbirtokosai közé tartozik.

Megtarthatták az ischli kastélyt és a hozzá tartozó birtokot, a hatalmas wallseei uradalmat és Persenbeugot, amely valamikor Ottó főhercegé, IV. Károly atyjáé volt és úgy került Ferenc József magánbirtokába, hogy Ottó jelentős adósságainak rendezésekor a birtokát átengedte nagybátyjának.

Ferenc Szalvátor maga hol Ischiben, hol bécsi palotájában, hol Wallseeben tartózkodik, gyermekei közül: Hubert Szalvátor, aki Frigyes főherceg unokáját vette feleségül, Persenbeugban gazdálkodik, három leánya és egy fia van, Hedvig gróf Stollberg felesége lett és a tiroli Halbiban él, Tivadar Szalvátor, aki egy Walburg-Zell grófnőt vezetett oltárhoz — egy leányuk és egy fiuk van — a wallseei birtokot vezeti, Gertrud és Mária Elisabetta ugyancsak

itt élnek, szintúgy a házasságát esztendősként is, Klemens Szalvátor két évvel ezelőtt morgantikus házasságot kötött, feleségül vette Rössguier Erzsébet grófnőt és akkor Ottótól a „Graf von Altenburg“ nevet kapta, Bécsben él atyja Argentin-strassei palotájában.

Ma erősen hangoztatja a család, hogy a köztársaság kikiáltásakor

csak azok mondtak le rangjukról, akik 1918. novemberében nagykorúak voltak, se Tivadar Szalvátor, se az utána következő három leány nem resignáltak és tőlük az osztrák köztársaság azóta sem követte az eskü letételét...

A kérdés általában kényes. Bolygatni egyik irányban sem merik. Elvégre mégis csak Ferenc József unokáiról van szó... De bizonyos az, hogy Zita se Lequitióban, se pedig Steenockerzeelben Ferenc Szalvátor családjának egyetlen tagját sem fogadta eddig...

A „vörös Elizabet“ életének regénye

Elisabeth Mária, Rudolf és a belga Stefánia egyetlen leánya hat esztendősként volt akkor, amikor apja véres hulláját a Baden melletti Mayerlingből fekete lepellel bevont gyászkocsin az éj sötétjében bevitték Bécsbe. Apja szertelen temperamentuma és a Kóburgok vére lobogott ereiben. Mint az udvar dédelgetett kedvence nőtt fel. Az anyja aztán férjhez ment Lónyay grófnőhöz és Elisabeth — nem tudott parancsolni a vérenek. Szerelmi regényeiről pletykák szálltak a schönbrunni parkban és Ferenc Józsefnek sok gondot okozott. Mindenki fellelegzett, amikor férjhez ment Windischgrätz Ottó herceghez. Ez a házasság császári parancsra jött létre. A fiatal Windischgrätz gyönyörű ember volt: Elisabeth meglátta egyszer egy udvari bálon és három nappal később a herceg császári audiencián parancsot kapott, hogy — azonnal kérje meg a főhercegnő kezét. A házasság nem volt boldog — három fiúnak és egy leánynak adott Elisabeth életet — és a házastársak, amikor már nagyon hangos volt a pletyka, elváltak egymástól. Gyermekei közül egy sem él az anyja oldalán, a huszonnégy esztendősként Stefánia

nemrég ment férjhez egy bajor grófnőhöz.

Hosszu stációk és regényes szerelmek után most egy Petznek nevű szociálista tanítóval él közös háztartásban Elisabeth főhercegnő, a király egyetlen fiának egyetlen leánya. Ez a Petznek Wiener-neudorfban volt tanító és Mödlingben lakott. Vezetője a mödlingi „Arbeiterheim“-nek. Szociáldemokrata tartománygyűlési képviselő Alsóausztriában. Az ötven esztendősként, magas növésű, világos szőke hajú Elisabeth és Petznek nincsenek megesküdvé, mert Petzneknek felesége van. Felesége, aki a lelki fájdalom hatása alatt ma elborult elmével az elmeorvosintézet lakója és akitől Petznek nem tud elválni. Együtt élnek a hercegnő bécsi palotájában és a király unokája meggyőződéses szociáldemokrata lett.

Május elsején, amikor a bécsi munkásság kenyeret, munkát és jogot követelve, felvonul a Habsburgok rezidenciájában, Elisabeth Mária, Rudolf leánya viszi magasra tartott kezével a proletárok vörös zászlaját a bécsi Burg előtt...

(Folytatjuk).

Fegyveres rablók támadtak meg egy községi jegyzőt

A százötvenezer lejnyi behajtott adót akarták elrabolni — Egy közeledő autó utasaitól elmenekültek a támadók

Lugosról jelentik: Izgalmas rablókalandban volt része egy Lugoshoz közel fekvő község jegyzőjének. A jegyző területében behajtott állami adók összegét, mintegy 150.000 lejrt akart beszállítani a lugosi pénzügyigazgatóságra. Sporea János jegyző a pénzt egy táskába tette és a délelőtti órákban kocsiúra ült, hogy Lugosra hajtasson a beinkasszált adóösszegekkel. Alig hagyta el azonban a község határát, felfegyverzett banditák ugrottak elő

az árokból és megállásra kényszerítették a kocsit, majd felszólították a jegyzőt, hogy a pénzt, amit magával akart vinni, adja át nekik.

A megtámadott jegyző kétségbeesett helyzetbe került, azonban a véletlen egy autót vezérelt a helyszínre. Amint az országút kanyarodójánál az autó befordult a rablók azonnal szétfutottak. Sporea jegyzőt az autó utasai vitték magukkal Lugosra, ahol azonnal jelentést tettek a csendőri és rendőri hatóságoknak. Bevezették a szigorú nyomozást a támadók kézrekerítésére, azonban mindeddig nem sikerült kellő adatokat produkálni. Valószínűnek tartják, hogy az adófizető parasztok közül kerültek ki a rablótámadás intézői, miután csak azok tudták, hogy a jegyző milyen nagy összegű pénzt visz be Lugosra.

Kérjen ajánlatot
SAUBERIT plombaszemléi ORADEA.
Helyi képviselőket felvevőnk.

Románia vezető politikusait hallgatják ki Aradon a Concordia-nyomda ügyében folyó nagy perben

A részvényeseké vagy a hemzeti-parasztpárté-e a nyomdavállalat? — Pop C. István ma kérte a tárgyalás elhatárolását, mert vallani akar a perben

Aradi politikai körökben általános érdeklődéssel várják egy polgári per kimenetelét. Még a békeévekre nyulnak vissza a nagy per előzményei, amikor a románság kisebbségi sorsban élt és Aradon nyomdavállalatot alapított, hogy lapját kiadhassa. A nyomda és annak épülete körül folyik most a nagy harc és a fronton a nemzeti-parasztpárt aradi tagozata küzd a részvényesek egy másik csoportjával a közel hárommillió lej értékű vagyontért.

Az aradi Concordia-nyomda részvényesei nemrégiben közgyűlést tartottak, amelyen kimondták a vállalat felszámolását. Egyben pedig kimondták azt is, hogy a nyomdát a görög keleti püspökségnek adják át, amely kulturális munkájának keresztülvételére használja fel. A közgyűlés határozata ellen váratlanul fellebbezés érkezett be az aradi törvényszékhez. Ebben a nemzeti-parasztpárt aradi tagozata tiltakozik a közgyűlési határozat ellen és kéri a bíróságot, semmisítse meg azt, miután nem állott jogában a közgyűlésnek a nyomda átengedéséről határozni. A beadvány, megállapítja, hogy

az aradi Concordia-nyomda a nemzeti-parasztpárt tulajdona, amely egyenes jogutóda a régi magyar rézsim alatt működött Román Nemzeti Pártnak.

Ennek a pártnak a pénzével alapították meg a vállalatot, amely felett tehát ma a nemzeti-parasztpárt diszponál.

A nemzeti-parasztpárt beadványával ellentétben Goldis László volt kultuszminiszter memorandumot dolgozott ki, amelyben a Concordia-nyomda történetét írja meg. Ebben megállapítja, hogy a nyomdavállalat nem volt sohasem a Román Nemzeti-Párt tulajdona, mert azt az akkori román mozgalmak vezetői — pártra való tekintet nélkül — saját pénzükből alapították. Az akkori vezérek között túlnyomó többségben azok az előkelő politikusok szerepelnek, akik ma a nemzeti-parasztpárt élén állanak, így Maniu Gyula, Vaida Sándor miniszterelnök, Pop C. István kamarai elnök és még sokan mások. De nem párttulajdon, hanem a részvényesek tulajdona a Concordia-nyomda. Miután előrelátható volt, hogy ebben a perben felvonultatják tanuként az alapítók között szerepelt, nagynevű politikusokat, aradi politikai

körökben fokozott érdeklődéssel várták a per kimenetelét.

Az aradi törvényszék harmadik szekciója mára tízbe ki a rendkívül érdekes, politikai hátterű per tárgyalását. Erre azonban nem kerülhetett sor. A nemzeti-parasztpárt aradi tagozata nevében

Botioc Elek dr. polgármester beadványt adott be a törvényszékhez s kérte a tárgyalás elhatárolását, még pedig Pop C. István kamarai elnök, a párt aradi tagozatának elnöke nevében. Pop C. István azért kéri az elhatárolást, mert feltételül jelen akar lenni a tárgyaláson és most, a parlament működése idején, nem szakíthat magának időt arra, hogy Aradra jöjjön.

A mai tárgyaláson a részvényesek érdekcsoportjának jogi képviselője, dr. Raicu Aurel ügyvéd maga is csatlakozott az elhatárolási kérelemhez, miután még nem nyújtotta be választását a nemzeti-parasztpárt aradi tagozatának beadványára, amelyben a maga részére követeli a Concordia egyemeletes, belvárosi épületét, valamint magát a nyomdát teljes felszereléssel. Az aradi törvényszék helyt adott a közös kérelemnek és április 27-ikére halasztotta a

Négy új község tanácsai választás lesz április folyamán Arad megyében

Döntött a temesvári revíziós bizottság a varsándi község tanács sorsa felett. — Új választást rendelt el Lázár Agoston dr. megyei prefektus Farkasternó, Parázs és Valea-Mare községekben

Több nappal ezelőtt már hirt adott róla az Aradi Közlöny, hogy Arad megye számos helységében az egyes községi polgárok petíciókat nyújtottak be a legutóbbi községi választások eredményei ügyében a temesvári helyi revíziós bizottsághoz.

A politika tevékeny kézzel nyult bele egyes arad megyei községek község tanácsai életébe s emiatt sokhelyütt egyidőre megállt az egész közigazgatási élet a községekben.

**Motorszolgák,
Regatták,
Turahajók,
Farmotorok, valamint bármely eve-
zőszolgákra felszerelhető
oldal motorok**

elsőrendű kivitelben, olcsó áron a

„NAUTICA“
hajóépítő üzemnél (Reghin) készülnek.

Bővebbet:

ALTSTADTER BÉLA
ARAD, Strada Episcopul Radu 19. v. Magyar-u.

rendkívül érdekes per tárgyalását.

Az április 27-iki tárgyalással — beavatottak szerint — még nem fejeződhetik be a harc, miután azon Pop C. István kamarai elnök feltételül kéri fogja Maniu Gyula, Vaida Sándor, és a nemzeti-parasztpárt mai vezérkara több tagjának kihallgatását, annak beigazolására, hogy a Román Nemzeti-Párt alapította az aradi nyomdavállalatot. Az ellenfelek viszont Goldis László volt kultuszminiszter és számos részvényes megidézését fogják kérni az ellenkezője bebizonyítására. Hacsak közben a peres felek között békés megállapodás nem jön létre. Szakértők szerint a nyomda legfeljebb egymillió lejt ér, míg az épület — tekintve annak kedvező fekvését — kétfélmillió lejre becsülhető. Azonban — mondják a beavatottak — ezuttal nem annyira a vagyontért, mint az elvért, az erkölcsi győzelemért folyik a küzdelem a szembenálló pártok között.

Marosi Rudolf.

A készülő nyári menetrend

**Életbeléptetett re-
tourjegyek — Vasár-
és ünnepnapokon két vonatpár lesz forgalomban Máriaradnára**

Temesvárról jelentik: A temesvári vasutgázgatóság erősen készülnek a nyári menetrend összeállítására. Pénteken és szombaton erre vonatkozólag értekezletet hívnak össze Temesvárra s a jugoszláviai bizottság bevonásával megállapítják azoknak a vonatoknak menetrendjét, amelyek Románia és Jugoszlávia között közlekednek. Az előzetes tervek szerint a Simplon továbbra is megtartja eddigi menetrendjét. A 11-es és 12-es számú Rapid-vonatok valószínűleg megszűnnek, miután erre vonatkozólag külön rendeletet várnak. A bucuresti-i gyors, amely eddig reggel 8.40-kor futott be Temesvárra, az új menetrend szerint egy teljes órával előbb érkezik meg a józsefvárosi pályaudvarra, míg az ellenvonat este 6 óra helyett háromnegyed hatkor indul el Temesvárról Bucuresti felé.

A nyári menetrendnél tekintettel lesznek a máriaradnai zárandoklatokra. Az új nyári menetrendben erre való tekintettel vasárnap és más ünnepnapokon egy második vonatpárt helyez forgalomba a vasutgázgatóság a zárandokok kedvéért, akik a mai nehéz időkben Máriaradnára mennek vigasztalást, lelki erőt

meríteni.

*'Az új nyári menetrenddel ismét életbelé-
nek a retour-jegyek,*

amelyeket bármely községben hatvan kilométer távolságra levő városba válthatnak husz százalékkal olcsóbban a rendes viteldíjnál. Vasár- és ünnepnapokon is válthatók retour-jegyek.

Aradot közelről érinti az Orient-expressz és a budapesti gyorsvonatok közlekedése. Beszámoltunk arról, hogy áprilistól kezdődőleg úgy a keleti-expressz, mint a budapesti gyorsvonatok Temesváron keresztül közlekednek, miután a predeáli alagutat hosszabb időre javítás céljából elzárják. A vonat, amely Aradról reggel 5.40-kor indul, csak este 6 óra 8 perckor érkezik Bucurestibe, tehát hatvan perccel később, mint eddig, mert a temesvár-orsova-bucuresti-i vonalon nagy emelkedések vannak. A budapesti gyors éjjel 11.52-kor indul el Aradról és másnap délelőtt 12.35 perckor fut be a bucuresti-i állomásra. Az ellenvonatot, a bucuresti-i Rapid délután 5.35-kor indul el Bucurestiből és reggel 6.28-kor érkezik Aradra, ahonnan 7.06-kor indul tovább és 12.45-kor érkezik meg Budapestre.

A temesvári revíziós bizottság — mint értesülünk — legutóbb Patroi Péter és társai, varsándi lakosoknak fellebbezését tárgyalta le, amelyet Hotoran György községi bíró megválasztása ellen adtak be. A varsándi lakosokat dr. Capetianu György ügyvéd képviselte, míg Hotoran bíró maga jelent meg a tárgyaláson, amelyen a legfőbb vádpont a szavazás eredménye miatt az volt, hogy

a szavazást Varsádon már délután három órakor lezárták és ennek következtében több, mint 164 varsándi szavazót meggátoltak abban, hogy alkotmányos jogát szabadon gyakorolhassa.

A tárgyalás során a temesvári revíziós bizottság D. Ianculescu-tanácsa megállapította, hogy a szavazást Varsádon valóban már délután három órakor lezárták, megsértvén ezzel a helyi közigazgatásról szóló törvény 399. szakaszát, mivel ezzel megakadályozták, hogy 164 községi polgár leadhassa szavazatát, holott az illetőknek erre minden joguk megvan, valamint megállapították azt is, hogy fennforognak egyéb okok is arra, hogy a bíróválasztás eredményét megsemmisítsék és ezért elfogadták a varsándi fellebbezést, egyben felhívták Arad megye prefektusát arra, hogy megsemmisítve a varsándi község tanácsai választás egész eredményét, új község tanácsai választást írjon ki mielőbb.

Hasonló procedurán ment keresztül még három arad megyei község tanács-, illetve bíróválasztásának eredménye.

Farkasternó, Parázs és Valea-Mare község tanácsai választásának eredményeit semmisítette meg egymásután a temesvári helyi revíziós bizottság.

A határozatok nyomán dr. Lázár Agoston megyei prefektus Farkasternó község lakossága számára április hó 10-ére, Parázs község és Valea-Mare lakossága számára április hó 19-ére irt ki község tanácsai választásokat.

HIREK

Aradiak a pápánál

Dr. Wild Endre, a husvéti ünnepekre Rómába induló aradi zarándoklat technikai vezetője, újabb híreket kapott Rómából, az ünnepek előkészületeire vonatkozólag. Az aradi leányzarándoklatot hivatalosan bejelentették Rómában, a Budapestre is zarándokló 50 teológus és a Szent Imre-kollégium egyetemi hallgatóinak zarándoklataival együtt. Az aradi zarándoklat urileány-résztvevői körében nagy örömet keltett az a hír, hogy a pápa Őszentsége az aradiakat külön kihallgatáson fogadja.

A világraszóló husvét-i ünnepek megnyitásától egyébként alig két hét választ el. A pápa, — mint a legfrissebb római híradások arról beszámolnak, — április 1-én délelőtt 11 órakor ünnepélyesen megnyitja a befallazott Szentkaput, amelyet 1925 óta nem nyitottak ki. Nagycsütörtökön délután egy óráig szentgímádás lesz a Szent Péter-bazilikában, a társadalom nyugalmaért, békéjéért. Nagypénteken a pápa végzi a jubileumi bucsu elnyerésére előírt templomlátogatást, a Szent Péter-bazilikában.

Husvét vasárnapján a Szent Péter-bazilikában pápai mise lesz, olyan impozáns egyházi pompa közepette, amilyenre a múlt század közepe óta nem volt példa Rómában. A misén fenntartott hely várja az aradi zarándokat.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Hőemelkedés várható, nyugat felől felhősödéssel.

Aradvárosi mozik műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: ASSZONYOK VESZEDELME — ASSZONYOK ÖRÖME. Számos államban hivatalosan propagált ismeretterjesztő szexuális kultúránk, első és egyetlen a maga nemében, mely nem tévesztendő össze hasonló és értéktelen filmekkel. Felvétel a zürichi Tudományegyetem szülészeti klinikáján.

SELECT MOZGÓ: EGY ÉJSZAKA ANGYALA, aki tulajdonképpen nem is angyal, hanem egy amerikai multimilliósi pajkos leánya, aki ideát — a vén Európában — egy különös véletlen folytán beleszöppen egy édes kalandba. Ennek az aranyos operettnek a muzsikáját ABRAHÁM PÁL komponálta, a főszerepeket MAGDA SCHNEIDER, HERMANN THIMIG és SZÓKE SZAKÁLL játsszák.

A végzetes asszony.

Draga Masin

történelmi emlékü tragédiája **Pola Negri** a főszerepben.
Az aradvárosi mozik legközelebbi szenzációja.

— **Román kereskedelmi delegáció** Budapest, Budapestre jelentik: A román kereskedelmi delegáció, ma, Tiela Viorel dr. vezetésével, a magyar fővárosba érkezett. A delegáció tagjai között helyet foglal Otioiu Adrian, a Banca Nationala képviselője, Caramfil külügyi tanácsos, Dumitrescu, a kereskedelmiügyi minisztérium igazgatója, Radu, Vaida miniszterelnök titkára és három szakértő. A bizottság ma délelőtt már meg is kezdte a tárgyalásokat a kereskedelmiügyi minisztériumban.

Velosa pezsgő furdőtableta.

— **Április elsején véget ér a városi segélyakció.** Aradváros munkanélküli élelmiszer-segélyakcióját április elsején befejezik. Értésüléseink szerint ebből az alkalomból a városvezetőség kiadja nyilvános elszámolását a segélyakció 1932—33. évi működéséről.

— **Olcsóbb vizet kérnek az aradi háztulajdonosok.** Az aradi Háztulajdonosok Szövetsége az az a kérelemmel fordult Aradváros vezetéséhez, hogy szállítassa le a vízműveknél a jelenleg is érvényben lévő vízárat. Botioc Elek dr. polgármester kijelentette a küldöttségnek, hogy Tripa Mihály vízüzemigazgatóval meg fogja tárgyalni a Háztulajdonosok Szövetségének kérelmét, hogy a lehetőségekhez mérten némi árcsökkentést vezessenek be a vízművek ártárájában.

— **Pop Jenő aradi bucsubankettje.** A temesvári főügyész kinevezett Pop Jenő volt aradi bíró tiszteletére az Ügyvédi Kamara a Dáciában 130 területes bucsuvacsorát rendezett, amelyen ott láttuk a törvényszéki szekciók, a pénzügyigazgatósági hatóságok, jogi, ipari és közgazdasági intézmények vezetőit. A vacsora során Orszanu, dr. Moldovan Silviu, Popescu János, majd a polgármester, utána pedig dr. Moga Romulus, Pacuraru Brutus, Boca Gyula, dr. Cotioiu Romulus, dr. Dante Gherman, dr. Kovács Theodor és dr. Friedmann Ignác méltatták a távozó bíró érdemeit. Az ünnepelt meghatott reflexiói után a bucsuvacsora résztvevői a késő éjszaki órákig maradtak együtt.

— **Százezer lej rokkantsági és hadiözvegydíjat még most sem vettek fel az aradiak.** Az Aradi Közlöny az elmúlt héten jelentette, hogy az aradi és környékbeli hadi-rokkantak és hadiözvegyek számára néhány százezer lej összegű kiutalás érkezett Bucurestiből. Az első napokban óriási tolongás volt az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárában, ahol azonban tegnap óta senki sem jelentkezik özegei és rokkantsági díjért. A főpénztár közlése szerint, az igényjogosultak legnagyobb része Miklakán lakik, ezért az ottaniak figyelmét felhívjuk a mostanig fel nem vett százezer lej rokkantsági és hadiözvegyi díjra.

— **Házasság.** Sarló Magda és Hegyi András a hó 19-ikén Budapesten házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Érdekes kettős jubileum** Kiszén. Kiszénről jelentik: Érdekes kettős jubileumra készül Kiszén társadalma. Ezelőtt hetven esztendővel vagyis 1863-ban állították fel Kiszén az első, akkori időnek megfelelő, modern gőzmalom, amelynek alkatrészeit, gépeit Angliából hozatták Kiszénre. Ötven évvel ezelőtt, 1883-ban vette át a kiszéni gőzmalom Schillinger Soma, aki azóta is vasszorgalmal vezeti. Schillinger Soma eredetileg ismert közgazdasági szakteknély, aki ötven éves munkálkodása alatt minden modern technikai haladásnak uttorója volt szakmájában. Négyezer építette át kiszéni nagymalmát, úgy, hogy ma egyike a megye legmodernebb kereskedelmi és vándorló-malmának. Kiszén uritársadalma őszinte szeretettel veszi körül Schillinger Soma jubileuma alkalmából és szívből jövő gratulációkkal halmozzák el.

Influenzától megvéd: Anacot.

— **Volt aradi vizsgálóbíró kinevezése.** A hivatalos lap tegnapi száma érdekes kinevezést közöl. Radu Pascu, volt aradi vizsgálóbíró brassói főügyész neveztek ki, ezenkívül a törvényszéki elnöki címet is adományozták számára. Radu Pascu hosszabb ideig működött Aradon vizsgálóbíró gyanánt és működése alatt igen sok barátot szerzett magának.

— **AZ ORFEUSZ-ELŐADÁS SZEREPLŐI** március hó 17-én, pénteken délelőtt 11 órakor tartják első közös olvasópróbájukat a Bridge-szalón szokott helyiségében. Az újságírószervezet rendezősege ezután kéri tisztelettel a magánszereplő hölgyek és urak pontos megjelenését.

— **Elhásosodásnál, közhvénynél és cukorbetegség**nél a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcserebántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József viz-kúra nagyon szép eredményre vezet. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **Előléptetések és áthelyezések** Arad megyében. Az állami tisztviselői karban az utóbbi napokban igen sok előléptetés történt. Arad megyére vonatkozólag a következő előléptetések, illetőleg áthelyezések történtek: Velehorshi Severin raduci törvényszéki elnökhelyettes a világi járásbíróhoz helyezték, Slama Ferenc rendelkezési állományban lévő törvényszéki bírót a kiszéni járásbíróhoz helyezték át. Neculescu D. Dumitru világi vizsgálóbíró a dambovítai törvényszékhez szavazóbíróként nevezték ki, amely állást most rendszeresítették. Salmer Oswald járásbíró Vimitáról az aradi járásbíróhoz helyezték át. Bendeschi Viktor raduci megyéből a világi járásbíróhoz helyezték át. Horga Ádámost viszont a világi járásbírósról a temesvári törvényszékhez helyezték át. Gheorgescu D. Gheorg kiszéni járásbíró a Vlasca-megyei Corbul Mareba helyezték át.

Eltemették Vass Barnabást

Impozáns részvét nyilvánult meg a temetésén

Impozáns részvét kísérte ma utolsó útjára a Budapestén elhunyt Vass Barnabás városi mérnököt, akinek holttestét délután 4 órakor helyezték örök nyugalomra az aradi felsőtemetőben. A gyászpompától körülvevő ravatalköré nagy tömegben gyűlt össze a város társadalma, amely spontán megnyilvánuló őszinte részvétét hozta el Vass Barnabás ravatalához. A város vezetősége részéről megjelentek dr. Botioc Elek polgármester, dr. Velcsov Géza és Tatu János alpolgármesterek, míg a vezető tisztviselők közül Muresan János városi főmérnök, Berzován János, Popa Gligore és még többen. Ott láttuk a Magyar Párt képviselőjeként dr. Parecz Bélát, a Minorita-rendház részéről dr. Pázsity Bonaventurát, dr. Wild Endrét és a katolikus egyházközség vezetőjét, dr. Lakatos Ottó plébánost. Résztvettek a gyászoló tömegben dr. Löcs Rezső, Ursu János dr. és Albu Livius volt alpolgármesterek, Chera Florea tűzoltófőparancsnok, dr. Serban György kórházi főorvos, volt prefektus és még számosan Arad társadalmi vezetőgyéniségétől.

A gyászszertartást dr. Lakatos Ottó plébános vezette el papi asszisztenciával, míg a gyászadalokat Horváth F. Miklós minorita áldozópap intonálta. A koporsó mellett ott állottak: az elhunyt özvegye, kiskoru fia és dr. Vass Tibor nagybátyai plébános, valamennyien mélyszégyenreljesen lesújtva, de belenyugodva az Ur akaratába. A ravatalt koszorúk, virágok borították, közöttük a város vezetőségének nemzetiszínű szalaggal ellátott koszorúja, a városi tisztviselők szép koszorúja, valamint a mérnöki hivatal utolsó üdvözlő koszorú alakjában.

Rövid szertartás után dr. Botioc Elek polgármester mondott gyászbeszédet Vass Barnabás ravatalánál. Megható szavakkal búcsuztatta az elhunyt városi mérnököt, akit mindenki szeretett felekezeti és nemzeti különbség nélkül. Elmondotta, hogy az elhunyt példásan munkaszerető, értékes tagja volt a városi tisztviselői karának és szaktudását, becsületes jellemét mindenki elismerte, tisztelte és becsülte. Ezután utalt az árvizre, amelynek alkalmával Vass Barnabás kitartó igyekezete és hősies munkája mentette meg Aradot a legnagyobb veszélytől. Végül ezekkel a hatásos szavakkal fejezte be búcsuztatóját:

— **En, Botioc Elek polgármester elhoztam a sírhoz az egész város őszinte részvétét a gyászoló családnak!**

Ezután Muresan János városi főmérnök beszélt a ravatalánál. Példaképpen állította az elhunytat a dolgozó, kötelességtudó emberek elé, mint a legszebb emberi tulajdonságok zászlóhordozóját. Elmondotta, hogy a legjobb kolléga volt, aki még betegen is elvégezte munkáját, amit a világegyetem sem akart kollégáira háritani. Ugyyszólván szíve utolsó dobbanásig dolgozott a köz érdekében és örhléről ragadta el mint hős katonát a könyörtelen halál. Elhunytát Aradváros egész társadalma gyászolja hozzátartozóival, rokonaival és barátainak, tisztelőinek nagy seregével együtt.

A gyászbeszéd elhangzása után megindult a temetési menet, majd a sír szája bezárult a koporsó felett és Vass Barnabás munkában eltöltött, értékes, hasznos élet után megtért pihenni az örökkévalóságba.

— **Ma ismét elárastották Aradot hamis százejesekekkel.** Egyenástán három embert állítottak elő ma délelőtt az aradi rendőrségre, mert hamis pénzzel akartak fizetni, azonban nem tudták, hogy hamis pénz van a birtokukban és így teljesen jóhiszeműen akarták azt forgalomba hozni. A hamis százásokat a rendőrség lefoglalta és megindult az eljárás a pénzhamisítók felkutatására.

— **Leszállította a Tábla Lungulescu volt komiszar bűntetését.** Ma hirdették ki a temesvári Tábla ítéletét Lungulescu Péter volt aradi rendőrkommiszar előtt. Mint ismeretes, Lungulescu Sitaru Ilés volt rendőrtisztviselővel 1932. szeptemberben kifosztott egy Amerikából hazatért, Nichi Todor nevű gazdát. Leitatták, majd elarolták 430 dollárt kitevő vagyonát. Az aradi törvényszék Lungulescut másfél évre ítélte, míg a temesvári Tábla a bűntétést egy évi börtönre mérsékelte.

A fedezetlen városi bónok ügyét teszi szóvá újra Aradon Joe Gherman közigazgatási vezérfelügyelő

A jövő hét elejére várja vissza Aradra Joe Ghermant a polgármester. — Március hó 20-án: nagytanács-ülés

Érdekes vendége érkezett újra Aradváros vezetésének. A látogatás egyelőre mindössze egy óráig tartott, amennyiben Gherman Joe belügyminiszteriumi közigazgatási vezérfelügyelő jelenleg Petrozsényba szállott ki, hivatalos megbízásának eleget tenni, de rövidesen visszaérkezik, hogy Aradváros közigazgatási ügyeiről értekezzen hosszabban a városvezetőkkel.

Az Aradi Közlöny munkatársa Gherman Joe vezérfelügyelő közeli látogatásával kapcsolatosan beszélgetést folytatott Botioc Elek dr. polgármesterrel, aki kérdéseinkre az alábbi felvilágosításokat adta meg:

— Gherman Joe vezérfelügyelő ur Aradon keresztül utazott át Petrozsény felé, hová megbízása szólítja. Aradra vissza a jövő hét elején érkezik, lehetőleg még március hó 20-ika előtt, mivel ezen a napon ül össze Aradváros nagytanácsa, hogy véglegesen összeállítsa a város 1933. évi költségvetését.

Gherman vezérfelügyelő ur látogatása ugyan-

Feltűnést keltő házkutatás a Skoda-művek bucaresti-i képviselőjénél

Bucurestiből jelentik: A fővárosban feltűnést keltő házkutatás képezi általában szóbeszéd tárgyát. A Skoda-művek bucaresti-i képviselőjénél, katonai hatóság közreműködésével házkutatás volt, amely olyan élesen foglalkoztatta a közvéleményt, hogy a II. hadtest parancsnoksága szükségesnek tartotta ez ügyben egy megnyugtató kommuniké közzétételét. A kommuniké szerint a házkutatás a pénzügyi hatóságok felkérésére történt, miután a Skoda-művek ellen bizalmas feljelentés érkezett, amely a cégnél történt nagyarányú adóeltuloklásra hívta fel a pénzügyi hatóságok figyelmét. Tekintettel arra, hogy Bucurestiben ostromállapot van, a házkutatásnál katonai hatóságnak is közre kellett működnie. Ugy hiszik, hogy az adóeltuloklási feljelentésnek meg volt a komoly alapja.

— Rendőrségi attack a pesti Kamaraszínházban. Budapestről jelentik: Budapestben parázs botrány játszódott le a Kamaraszínházban, a melyben a „Bolond óra” című darab sajtóbemutatóját tervezték. A színház nézőterét annyira megszállták a potyajegysek, hogy azok, akik jegyet váltottak, nem jutottak helyhez. Állandó zugolódás közben indult meg a darab, amit azonban félbe kellett szakítani. A rendőrség végül is benyomult a nézőterre és kiszorította a közönséget. Azok, akik jegyet váltottak, megrohamozták a pénztárt, amely azonban zárva maradt.

Vértisztító az enyhe Kopol hashaltó csokoládé.

— Megszökött egy sikkasztással vádolt aradi tisztviselő Drila János, volt aradi magánisztviselőt számos sikkasztás miatt az aradi törvényszék egy évi börtönre ítélte. A volt hivatalnok a Táblához felebbezett, amelynek ítélete ma érkezett meg Aradra. A Tábla is jóváhagyta az elsőfokú ítéletet. Az ítéletkiírdetésre megidézték Drilát is, akiről azonban kiderült, hogy ismeretlen helyre szökött. A bíróság elrendelte körözését.

— Aradi zugírás a bíróság előtt. Perényi-Popa Ignác, az ismert aradi zugírás, akit nemrégiben ítéltek husznapra elzárásra az aradi ügyvédi kamara feljelentése folytán, ma ismét a bíróság elé került. Ezúttal azért, mert nem respekálta a Kamarának azon határozatát, amelyben kitiltotta a törvényszékről. A mai tárgyaláson Perényi-Popa azzal védekezett, hogy a saját ügyeiben járt el. A bíróság az ügyben tanukihallgatásokat rendelt el és elhalasztotta a tárgyalást.

— Törvényszéki hírek. Magdiu Miklós gáji fiatalember ma került a bíróság elé, azzal a váddal terhelve, hogy betört Fericean Lázár gáji gazda padlására, ahonnan különböző holmit lopott el. A bíróság ma hat havi börtönre ítélte tettéért. Petrisor István aradi tolvajt azzal vádolták, hogy 1929-ben bundát lopott az aradi állomáson. A bíróság három havi börtönre ítélte.

csak a költségvetéssel áll szoros összefüggésben. amennyiben még mindig azoknak a fedezetlen bónoknak ügyét kívánja rendezni valamilyen formában, amelyeket a tanács előző vezetői, még a felosztás előtt helyeztek el a város kasszájában.

Ezek a portofóliuk többmillió lejt reprezentálnak

és tulajdonképpen a moziüzemek tartoznak vele a városi kasszának. Adminisztrációs szempontból azonban valóban szükség volna rá, hogy a költségvetésben is feltüntetést nyerjenek már ezek a bónok és ezt a „modus vivendi” kell megtárgyalnom valószínűleg a vezérfelügyelő urral. Mi — mondanom sem kell, fejezte be érdekes nyilatkozatát a polgármester — meg fogjuk próbálni ezeknek a fedezetlen bonoknak a likvidálását, ezt is azonban csakis a törvényes lehetőségek szabályain belül kísérjük meg. Március hó 20-ika után, a már megszavazott költségvetéssel Bucurestibe utazom, hogy személyesen erősíthessem meg a belügyminiszteriumban.

— Aradi mézásokok akciója a maximális árak revíziójáért. Az aradi husiparosok egy küldöttsége jelent meg Botioc Elek dr. polgármester előtt, akitől azt kérték, hogy tekintettel az élőállatok bekövetkezett nagy emelkedésére, a mely az állatexport megélénkülésének tulajdonítható, vegyék sürgősen revízió alá a legutóbb megállapított maximális husárakat. Állításaik igazolására a husiparosok próbavágatás elrendelését kérték, amely a közeli napokban Jac Jenő gazdasági tanácsos jelenlétében le is fog zajlani.

— Megnyerték az ötmillió lejes főnyereményt. Bucurestiből jelentik: Ma, a második román osztályversajűk utolsó húzásán, került sor az ötmillió lejes prémium kisorsolására. A szerencsés sorsjegyek 24741 a száma és azt Ramnicul Valceaban nyerték. A bucaresti-i Losul Norocos bankház adta el a sorsjegyet. Az utolsó nyeremények egyébként a következők: negyvenezer lejt nyert a 17418-as számú sorsjegy; harmincezer lejt a 25138; huszonezer lejt az 52869 és az 54421; huszezer lejt a 36299, a 40464, a 25130; tizenötezer lejt a 22323, a 68446, a 13387 és a 48358 számot viselő sorsjegyek nyerték. Aradnak az utolsó húzásokból „alig” párszáz ezer lej jutott. Nem sikerült a tavalyi bravur és az ötmillió prémiumot most a szerencsés nem dirigálta Arad felé. A számon helyességéért, tekintettel arra, hogy telefonon keresztül kaptuk, nem vállalunk felelősséget.

— Volt szentanna lelkész a bíróság előtt. A Transzilvania aradi biztosító feljelentésére ma vádlóként került az aradi törvényszék első szekciója elé Schneider József volt szentanna lelkész. A volt lelkész 1930-ban a biztosítóintézet szolgálatában állott és a vád szerint hatezer lejt felvevte az egyik inkasszánstól, anélkül, hogy a pénzzel elszámolt volna. A másik vád az volt ellene, hogy Varias Sándor aradi kereskedő nevét egy biztosítás alá írta és azt üzletként mutatta be intézetének. A mai tárgyaláson Schneider azzal védekezett, hogy a pénz járt neki, mert követelése volt a Transzilvaniától, amely a mai napig sem számolt el vele. Varias nevét az intézet igazgatójának beleegyezésével írta rá a kötvényre, miután előzőleg megállapodott a kereskedővel a biztosításra nézve. Több tanu kihallgatása után a bíróság a bizonyítás kiegészítését rendelte el és elhalasztotta a tárgyalást.

— Az aradi rendőrség katonaiügyi osztálya felhívja az alatt felsoroltak figyelmét, hogy saját érdekükben jelentkezzenek az aradi rendőrkövetura katonaiügyi osztályán: Aurel István, Bagi Károly, Ciurean János, Demmer Lajos, Drighin Ilie, Doroghi Károly, Erdős Pál, Fiszler Kálmán, Ferenc László, Terlán Károly, Kovács Gergely, Sándor, Guck György, Grummel Ferenc, Gyoroki István, Gergely István, Illés Sándor, Julinszky Géza, Iohn Károly, Klein Vilmos és Kovács Sándor, akik 1905-ben születtek és akiknek 1927-ben kellett szolgálniuk.

*** URANIA ***

MA, PÉNTEKEN 5, 7/8 és 10 órakor
Aradon premier
KARL ZUCKMAYER érdekléssítően megírt szindarabja:

A Köpenicki kapitány
Wilhelm Voigt életrajza, amely valóban megtörtént esemény, pompás filmcsemegé.

DELUTAN 3 ORAKOR MATINE 3.— lej átlagos hollywoodokkal
Jack London szenzációs regénye
A TENGERS FARKAS,
a főszerzőben: MILTON SILLS.

Jön: Karamazoff testvérek Fritz Kortner
Anna Sten.

Kánya magyar külügy-miniszter Mussolininél

Rómából jelentik: Kánya magyar külügy-miniszter ma este Rómába érkezett és pénteken kihallgatáson jelenik meg Mussolininél. Elutazása előtt a magyar külügyminiszter nyilatkozott a kisantant új szerződéséről is és kijelentette, hogy Középeurópa gazdasági megmentésének szempontjából a kisantant alakulatát teljesen feleslegesnek tartja. Megemlítette még, hogy Romában Mussolinivel gazdasági kérdésekről tárgyal és kitért arra is, hogy barátságos légkörben folytatott megbeszéléseket a világ vezető politikusaival.

Döntő győzelmet arattak a kínai csapatok

Londonból jelentik: A londoni kínai követség értesítése szerint, a kínai csapatok a kínai Nagy Faltól északra, döntő győzelmet arattak a japán haderő fölött. Eszerint a kínai csapatoknak sikerült két japán divíziót teljesen megsemmisíteni. A japánok fejjesztetten menekültek és a kínai csapatok nagy municiókészleteket, két ágyubrigádot, egy tankot és rengeteg fegyvert ejtettek zsákmányul.

— A Gutenberg-dalkör hangversenye április 2-ikán, a Kulturpalotában. 60 tagu vegyeskar, 30 tagu zenekar. A műsoron Wagner, Beethoven, Mendelssohn és Verdi zenekarral kísért karművei szerepelnek. Konferál: Fekete Tivadar.

— Érdekes ügyet tüzött ki főtárgyalásra ma az aradi törvényszék. Az ügy vádlottjai: Sternberg Miksa nagyszalontai és Grosz Ágoston borosjenői gabonakereskedők, akiket azzal vádolták meg, hogy hamis mérleget használtak és így módon több mint 300.000 lejtel károsították meg a gazdákat, akikől gabonát vásároltak. 1930. júliusában letartóztatták mindkét kereskedőt, azonban később szabadlábra helyezték őket. Az ügyben már több ízben tüztek ki főtárgyalást, amelyre azonban a szalontai kereskedő nem jött el. Legutóbb elővezetési parancsot adtak ki ellene, a mai tárgyaláson azonban ennek dacára sem jött el, sőt értesítés sem érkezett az aradi törvényszékhez a szalontai hatóságoktól, miért nem vezették elő Sternberget. A törvényszék ma április 27-re halasztotta az ügy főtárgyalását és újból elrendelte a szalontai kereskedő elővezetését.

— Gyermekeköt lopott. Sternberg Hugó, Boulevard Dragalina 16. szám alatti lakos feljelentést tett Schneider Jenő 38 éves aradi munkanélküli ellen, hogy az tőle egy 6000 lejt értékű, modern gyermekeköt lopott el. Versigan komisár nyomban felhozta Schneider Jenőt, aki rövid vallatás után beismerte a lopást. Schneidert a rendőrség őrizetbe vette.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerész.

— A Borsszem Jankó friss száma ezúttal is a politikai-, társadalmi és színházi események szatirikus tükrét adja írásban és képekben. Molnár Jenő páramanul népszerű lapja gazdag tárháza a remek anekdotáknak, élceknak és karrikaturáknak, amelyek pompázatos szórakoztatják az olvasót. Elmés keresztrefutvények, jutalommal. Kérjen ingyen mutatványszámot. (Budapest, Mozsár-uca 9.)

MUZSAY-nál színházzal *Trenchcoat, Felöltő, Öltöny* a legolcsóbban szemben

Minden darab saját készítmény.

Megerősítették Bucurestiben is Arad megye új kéményseprési szabályrendeletét

Az Aradi Közlöny ismertetője az életbelépett új szabályrendelet kerületi beosztásáról és pontos ártarifájáról

Arad megye vezetősége életbeléptette a megye új kéményseprési szabályrendeletét. Amint ismeretes, az új megyei kéményseprési szabályrendelet körül is élénk harc támadt a megyei új szabályzat elkészítői és az érdekelt arad megyei kéményseprésők között. Ez ügyben a közigazgatási fórumokon végigment az új kéményseprési szabályrendelet ügye, amelyet a végső fokon, a bucaresti-i központi, revízióbizottságnál a felebbezők végleg elveszítettek.

Az új megyei kéményseprési szabályrendelet 32 körzetre osztja be ebből a szempontból a megye területét az alábbiak szerint: 1. Ujaradi kerület: Ujarad, Ság, Zsigmondháza. 2. Kisszenteskerület: Kisszentesmisklós, Zádorlak, Wiesenhaid és Keresztes. 3. Glogováci kerület: Glogovac, Liváda, Szentleányfalva. 4. Mondorlaki kerület: Mondorlak, Csicsér, Szabadhely, Schöndorf és Ujanát. 5. Kurticsi kerület: Kurtics, Dorobanti, Szentpál, Mácsa, Andrei Saguna és Sofronya. 6. Guttenbrunn kerület: Guttenbrunn, Traunau, Engelsbrunn. 7. Pécskai kerület: Pécska és Hódosbodrog. 8. Turnu kerület: Turnu, Iratos, Varjas, Kis- és Nagypereg. 9. Magyarpécskai kerület: Rovine és Szedehát. 10. Szemlaki kerület: Szemlak és Sajtény. 11. Nagylaki kerület: Nagylak. 12. Szentanna kerület: Szentanna, Ujzámánd és Zámándköz. 13. Komlósi kerület: Komlós, Olari és Kisszintye. 14. Alsósimándi kerület: Alsósimánd, Felsősimánd, Szentmárton és Szintye. 15. Kisjenői kerület: Kisjenő, Erdőhegy, Ágya, Nadab és Tózmiske. 16. Nagyszintye kerület: Nagyszintye, Cipár, Kerüls, Zerind és Fekegyarmat. 17. Székudvari kerület: Székudvar, Grancéri, Pél, Sikló és Varsánd. 18. Seprősi kerület: Seprős, Apatelek, Vadászi, Luntreni, Simonyifalva és Baracka. 19. Borosjenői kerület: Borosjenő, Mokra, Moroda, Gyarmata, Chier. 20. Csermői kerület: Csermő, Gurba és Somoskesz. 21. Siculai kerület: Sicula, Zaránd, Bokszege, Regele Carol, Manerau, Barsa, Voi-vodeni és Aldesti. 22. Ternovai kerület: Ternova, Silindia, Iercoseni, Cuied, Hódos, Satul-Mic, Lugozó, Dud, Tautz, Ménes, Nadas, Draut, Aranyág és Kávna. 23. Sebesti kerület: Sebes, Prunisor, Paulian, Parázs, Salajeni, Donceni, Igestri, Susani, Nadalbesti, Dézna, Buhani, Neagra, Körösszatima, Laza, Menyháza és Ranusza. 24. kerület: Buteni, Berindia, Chisindia, Pausani, Vasoiaia, Almás, Joia-Mare, Cil, Rádesti és Revetis. 25. Gurahonci kerület: Gurahonc, Bontesti, Rostoci, Hontisor, Saturau, Buciuva, Tohesti, Madrijesti, Józshhely, Valea-Mare, Zimbru, Székás, Krokna, Pescari, Minead, Diecl, Rosia, Mustesti, Jacobeni, Cocuba, Feneş és Iosias. 26. Halmágyi kerület: Halmágy, Tarmure, Tisza, Halmágycsucs, Poenari, Brusturi, Farkasternó, Varfurile, Lázári, Guravoi, Dumbrava, Vidra és Dulcele. 27. Radnai kerület: Radna, Paulis, Solymos, Kladova, Barzava, Konop, Odvos, Milova, Strejar, Mocioni, Marcuszlatina, Kaprucza. 28. Soborsíni kerület: Soborsin, Cuias, Parnesti, Vinesti, Iitő, Szelistye, Temesesti, Petris, Obarcia, Halalis, Varadia de Mures, Rosia Noua és Corbesti. 29. Maderati kerület: Maderat, Galsa, Masca és Agris. 30. Világosi kerület: Világos. 31. Pankotai kerület: Pankota, Seleus, Caporal Alexa. 32. Gyoroki kerület: Gyorok, Ménes, Cuvin és Kovaszinc.

Mindegyik megyei kerület élén egy kéményseprési-mester áll, akit a járási főszolgabíró nevez ki versenytárgyalás útján, amelyet publikálni tartoznak. Özvegyek, árvák, akik kéményseprési jog birtokában vannak, szakmai szakember alkalmaztatása mellett pályázhatnak. Arad megye lakosságát főleg az új, redukált ártarifa érdekli, melyet az alábbiakban ismertetünk:

Két csoportra oszlik a kéményseprési kerület munkája. Az első csoportba azok a munkások tartoznak, amikért az egyes községek szedik a taksát, a másodikba azok, amiket esetenként az érdekelt háztulajdonosnak kell fizetnie. Az első csoport árai a következők:

Egyszeri kéménytisztítás földszinten 4 lej, emeleten 4 plusz 2 lej. Zártkémény tisztítása 5 lej. Gyárkémény és füstcsatorna tisztítása méterenként 10 lej. Kéményégetés egyszeri 5-7 lej, emeletenként plusz 3 lej. Kályhák havonkénti ellenőrzése egy lej.

A második csoport árai: Egyszeri kazántisztítás csővel 4 lej. Ugyanez fűtőtesttel 10

lej; kétcsőves 15 lej, vendéglőkben 25 lej. Szobakályhák 2 méteres csővel 4 lej, Meidinger- és Meisner-kályhák 10 lej. Fürdőkazán tisztítása 10 lej. Kétméternél hosszabb kályhacsövek tisztítása minden méter után kettőn felül 2 lej, gőzmosdai kazánok á 20 lej.

Az új megyei szabályrendelet, amely termésszertüleg életbelépett, kötelezi a kéményseprési-mestereket, hogy negyedévenként tüzendszeti szempontból is ellenőrizzék mindazokat a kéményeket, amelyek nem állnak tűzoltói ellenőrzés alatt.

Közelharc a belépőjegyekért a munkácsi rabbi leánya pazar esküvőjére

A keddi és szerdai nap eseményei — A vőlegény és menyasszony első találkozására — A menyasszony ruhája

A munkácsi főrabbi leányának héterszázgra szóló lakodalma a világ érdeklődésének középpontjába sodorta a történelmi emlékü kis várost. A lakodalom előkészületeiről megbízható forrásból az Aradi Közlöny már beszámolt. Tulajdonképpen csak szerdán folyt le az esküvői szertartás, azonban már kedden az idegenek, a lakodalmi vendégek, riporterek és külföldi lapok képviselői, fotoriporterei, valamint a bécsi Fox-filmgyár operatőrjei előzöltek a várost. Az érdeklődés olyan hatalmasnak bizonyult, hogy a rabbinátus külön sajtóosztályt rendezett be, amely a sajtó képviselőit kalauzolja, informálja.

Kedden délelőtt már 11 órákor gyülekeztek a szegények, akik messze fekvő falvakból, városokból is elzarándokoltak az ünnepi lakomára, amit a főrabbi számukra rendezett. Felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül vettek részt a szegények Spira főrabbi leányának esküvői lakomáján, amely levesből, főzelékből, pecsenyéből és téasztából állott. Délig 700 adag ebéd fogyott el a főrabbi konyháján és megszegték a századik hatalmas kenyeret, vendégek azonban egyre jelentkeztek.

Szerdán reggel 9 óra után érkezett meg a vőlegény, akit Spira főrabbi fogadott a pályaudvaron. Diszkapu alatt, ünnepi pompa közepette vonult be kíséretével. A vőlegény kíséretében megérkezett nagybátyja, a híres komáromi csodarabbi, azonkívül a lengyelországi Spira rodosovi csodarabbi, akiknek kedvéért a legtávolabbi városokból is valóságos zarándokok indulnak meg az esküvő nyolc napja alatt Munkácsra. A főrabbi házának tágas udvarán állították fel azt a hatalmas pódiumot, amelyen a „chüpe“-t helyezték el az esküvői szertartáshoz.

Szerdán délután három órákor vette kezdetét az esküvői szertartás. Este fél 7 órákor vezették el a vőlegényt a menyasszony szüleinek házába. Ott látta meg először egymást a jegyespár, akik — mint ismeretes — mindaddig még fényképről sem ismerték egymást. A főrabbi Lábán áldását adta a fiatalokra, majd a menyasszony arcát fátyollal takarták le, hogy láttán senkinek se jusson egyetlen gondolat eszébe. Pontosan este hét órákor az örömszülők kivezették a menyasszonyt és a vőlegényt az udvarra, ahol a csillagok alatt, öt hatalmas ivlámpa szinte nappali fényárjában állottak a fiatalok a „chüpe“ alá, ami a fiatal pár egy fedél alá kerülését szimbolizálja.

Az érdeklődők tömege valósággal megostromolta a főrabbi házát, amely előtt színes villanykörtékekkel kivilágított diadalkapu hirdette az ünnep fényét. Az esküvőre kivezényelt rendőr-osztagok képtelenek voltak fenntartani a kíváncsiak ostromát, úgy, hogy megerősítést kértek és kordont vontak a rabbi háza körül. Az udvarban lefolyt esküvőre valóságos közelharc folyt a belépőjegyekért, amelyekhez azonban csak kiváltságosok jutottak hozzá. Megcsodálták a jelen voltak a menyasszony anyjának drága fejéért, amely gyöngyökkel és briliánskövekkel gazdagon kirakott párta volt, azonban a csodálat legnagyobb része a menyasszony ruhájának szólt, amely áltaiános feltűnést keltett.

Fejdisze: ezüst sálból és három sor keleti gyöngyből font párta, melyet 150-200 ékkő díszít. Ősi családi ékszer ez, már a menyasszony nagyanyja viselte menyasszonykorában.

A pártáról kétoldalt és közepén selyem csipke omlik le fátyol helyett. Öt méter hosszú és egy méter széles a csipke. A menyasszonyi ruha fehér maroquinból készült, színes szegéllyel. A ruhát gyönyörű hermelin-palást egészíti ki. Ez ajándék volt. A menyasszonyi cipő ezüst, a harisnya fehér selyem. Érdekes, hogy amikor a ruhát szabták, az első vágást a menyasszony apja, Spira főrabbi tette a selyembe.

Az esküvői szertartás után kezdetét vette a vendégek részére adott disztrakoma, amely alatt a fiatal pár visszavonult. A héterszázgra szóló lakodalmi ünnepek még hét napon keresztül tartanak Munkácsra, amelynek egész lakossága az ünnepi lázban él.

SPORT KÖZLÖNY

Végleges a Balkán Kupa-mérkőzések sorrendje

Bucurestiből jelentik: Mint megírtuk, az idén Bucurestiben fogják megrendezni a Balkán-kupa mérkőzéseit, melynek résztvevői: Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Románia.

A szervezőbizottság serényen dolgozik és a tegnapi gyűlésen megállapították a mérkőzések pontos programját.

Eszerint a hivatalos megnyitás június hó 3-ikán, szombaton délután 5 órákor lesz, 6 órákor kerül sorra az első mérkőzés, Jugoszlávia és Görögország között.

Június 4-én, vasárnap délután 6 órákor Bulgária—Románia mérkőzés kerül sorra. Fábris bíraskodása mellett.

Június 7-ikén, szerdán, Bulgária—Jugoszlávia, bíró Hagipolos.

Június 8-ikán, csütörtökön, Görögország—Románia, bíró Fábris.

Június 10-ikén, szombaton, Bulgária—Görögország.

Június 11-ikén, vasárnap, Románia—Jugoszlávia, Doceff bíraskodása mellett.

Bírók a következők lesznek: Fábris (Jugoszlávia), Doceff (Bulgária), Hagipolos (Görögország), Xifando, Radulescu, Costel, Radu Istrate és Morar Teofil (Románia).

O Hazaérkezett Tyukodi. Az AMTE ióképességű kapuvédője hazaérkezett Kolozsvárról és már a csütörtöki tréningen részt is vett.

O Dehelean Aradon. Románia vivóbajnoka Aradon tölti katonanapjait, bizonyosan alkalmat fog találni arra is, hogy kedvelt sportjának hódoljon.

O Schwartz Dezső és Barna István sportüzletet nyitnak. A Petőfi-uccában, a közeli napokban új sportüzlet fog megnyitni, amelynek tulajdonosai Schwartz Dezső és Barna István lesznek. A két ismert sportember tennisz-, evezés-, box- és vivófelszereléseket fog raktáron tartani.

O Vasárnap indul a szezon Kolozsvárott. Erdély fővárosában, Kolozsvárott, vasárnap kezdik a bajnoki küzdelmeket. Szombat és vasárnap a KAC rendezésében vivóverseny fog lebonyolódni.

Volt német kommunista képviselő meggyilkolta két fiát

Zsákbavarrta gyermekének holttestét

Berlinből jelentik: A kynauai völgyzárógátnál ma egy fiatalember zsákbavarrt holttestét találták. A rendőrségnek az a gyanuja, hogy a holttest Schultz volt kommunista képviselő fiával azonos. A képviselő jelenleg négyévi fegyházbüntetését tölti ki, mert egyik fiát brutalizálta és ez a sérüléseibe belehalt. Valószínűnek tartják, hogy másik fiával is hasonlóképpen bánt el és ennek holttestére csak most akadtak rá. A vizsgálat megindult.

A FRANCIA ÁLLAM
GYOGYFORRÁSAI

VICHY CELESTINS Vese- és hólyag-bántalmak, köszvény, cukorbetegség, artizmus gyógyítására.
VICHY GRANDE-GRILLE Májbajoknál és epebántalmaknál.
VICHY HOPITAL Gyomor és bélebántalmak esetében.

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein Bukaresti, Str. Campineanu 20.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Romániában le akarják szállítani a gyufa árát

Nagyfontosságú tárgyalás kezdődött a Vaidakormány és a svédek között. — A volt Kreugercsoport feltűnést keltő ajánlata

Rendkívül érdekes tárgyalás indult meg Románia kormánya és a svéd pénzcsoport vezetősége között, amely szeretné megváltoztatni a román állammal kötött gyufa-szállítási szerződését és a Bucuresti-Cluj közötti ut építésére vonatkozó sokmillió lejes megállapodását. A svéd pénzcsoporttal kötött szerződés alapján Románia monopolizálta a gyufát és azt bérbeadta a svédeknek, akik tudvalevően szintén igen nagy összeggel járultak ahhoz a külföldi kölcsönhöz, amelyet Románia 1929-ben a lej stabilizálásához és amelyet 1931-ben különböző állami befektetések számára felvett. A két nagy kölcsönnek több mint 25 százalékát a svéd pénzcsoport adta, amely most nagy horderejű kívánságot terjesztett a Vaida-kormány elé.

A gyufa árát tulmagasan állapították meg és a svédek számára ez nem vált be olyan mértékben, amint remélték, mert a drága gyufából keveset lehet eladni.

Ezért azt kívánják a Vaida-kormánytól: engedje meg, hogy olcsóbb gyufát hozzanak forgalomba, mert az előreláthatóan megnövekedő forgalom alapján ezzel inkább megtalálja a számítását. A kormány attól tart, hogy a kérés megtagadása esetén a svédek élni fognak az al a jogukkal, amelyet a néhány héttel ezelőtt Párisban megkötött s Romániára óriási előnyökkel járó szerződés számukra biztosít. Ugyanis csak most derült ki, hogy a párisi szerződés egyik pontja szerint megakadályoz-

hatja a szerződés életbenmaradását a pénzcsoport, vagy magános, aki a külföldön felvett 1929. és 1931. évi romániai kölcsönök összegében több mint negyedrészt erejéig résztvett. A svédek valóban eme hitelezők közé tartoznak, tehát egy kis rosszakarattal megakadályozhatják a párisi szerződés érvényességét. A Vaida-kormány azt válaszolta a pénzcsoportnak, hogy hajlandó a megállapodás megváltoztatásáról tárgyalni, de a legelőbb kívánsága az, hogy a most épülő bucaresti-kolozsvári országút költségeit a svéd pénzcsoport tetemesen szállítsa le, mert egyik kormány Romániára nézve nagyon káros szerződést kötött erre vonatkozólag. A Vaida-kormány azt is kérte: ne kívánják a svédek, hogy a tőlük kapott kölcsönt — a szerződés értelmében — külföldi értékpapirokban, hanem készpénzben fizethesse Románia, mert ez a fizetési mód reánk nézve előnyösebb. A svédek egyelőre nem fogadták el Románia ellenkívánságait, de a két szerződő fél között a tárgyalások nem szakadtak meg.

Bucurestiből jelentik pótlólag, hogy a svéd pénzcsoport, amely négy évvel ezelőtt 30 millió dollárt hitelezett az államnak, veszteséggel zárta 1932. évi gyufaméregletét. Ezért a háromlejes dobozok helyett csak kétélejeseket szeretne forgalomban tartani, amelynek fele a román államé, fele pedig a svédeké volna. A kétélejes gyufán nagyobb nyereség van, mert sokkal többet lehet abból eladni.

Aradot és környékét is érinti a Banca Moldovei milliárdos fizetésképtelensége

Néhány nappal ezelőtt röviden közöltük, hogy az Aradon is általánosan ismert Dienermann Willy, aki egy igen nagy bucaresti-pénzintézetnek igazgatóság tagja volt, hirtelen meghalt. Az említett pénzintézet csak néhány hónappal ezelőtt szüntette be aradi fiókját, de Dienermann már két évvel ezelőtt átlépett Románia egyik legnagyobb pénzintézetéhez, a Banca Moldoveihez, amely Galacon fiókot alapított és annak vezérigazgatójává Dienermann nevezte ki. A már két év óta csendes válsággal küzdő Banca Moldovei, amelynek ötszáz millió lej az alaptőkéje, Dienermann halála után fizetésképtelenséget jelentett. Most megállapították, hogy

a hatalmas intézetnek egy milliárd lej betétállománya volt, amely azonban nem mind könnyvetét, hanem részben az általa inkasszált, vagy garantált összegekből keletkezett.

A fizetésképtelen pénzintézetnek nagy fiókjai működtek többek között Csernovitzban, Braílában, Galacon, Bacauban, Baltiban, Thiginában, továbbá Besszarábia székhelyén és legnagyobb városaiban. A Banca Moldovei központjai Bucurestiben és Iasiban vannak. Fiókjai az egész regátot behálózta és ezen a révén szoros összeköttetésben állt egész Erdély-

lyel és a Bánsággal, többek között Araddal is. Az itteni és környékbéli gyárak és engros cégek számottevő értékű árukat szállítottak az okiráltságba, Bucovinába és Besszarábiába. Mivel a hiteletet csaknem egészen megszünt, a szállított árukat vinkulálva a Banca Moldovei valamelyik fiókjának címére küldték és az intézet az általa inkasszált, vagy garantált összegeket megküldte a hitelezőnek. Az utóbbi hetekben elmaradt a behajtott összegeknek Aradra és környékére való elküldése és ezért a betétesei között itteni cégek is szerepelnek.

= Erdély második helyen áll a váltóóvásokban. Decusara E. tanár, az igazságügyi minisztérium statisztikai osztályvezetője összeállította az ez év január hónapban óvatolás alá került váltók statisztikáját, összehasonlítva az 1932. évi januári óvatolásokkal. Ez év januárjában az egész országban 21.240 váltót, a múlt évi januárban pedig 22.177 váltót óvatoltak meg. Az ez évi óvatolások teljes összege 284 millió 654 ezer lej, a múlt évi januári összeg pedig 370 millió lej. Tehát a rossz üzletmenet miatt, e statisztika szerint is, körülbelül ezer váltóval volt kevesebb óvatolás, mert kisebb volt a forgalom. Országreszenként kimutatva, 54 százalék esik Bukovinára, 32 százalék Erdélyre, 16 százalék a regátra és 4 százalék Besszarábiára.

A pénzügyminiszter rendeletben védi az adófizetőket

Az ingatlanokat csak százezer lejen felüli adótartozás miatt szabad elárvereztetni

A pénzügyminisztérium a vidéki pénzügyigazgatóságoktól arról értesült, hogy a folyó év első két hónapjában és márciusában is, várakozáson felül folytak be az állami egyenesadók. Ezért gondoskodni akar az adófizetők megfelelő védelméről, amennyire az állam pénzügyi helyzete azt megengedi. Legújabb rendeletében arra utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy ezer lejen aluli adótartozásért nem szabad a lakásberendezést elárvereztetni, az ingatlantulajdonosokat pedig azzal védi meg, hogy megtiltja az adóközegeknek az ingatlanok elárverezését a százezer lejnél kevesebb adótartozásért. A miniszteri rendelet általában mérsékletre hívja fel az adóhivatalokat. Ezek közül az aradi és aradkörnyéki adóbeszedők elég emberséges módon igyekeznek összeegyeztetni a sokat szenvedett adófizetők és az állam érdekeit. A legfontosabb az, hogy az adós fizetési készségéről meggyőződés után szerezzenek és akkor kisebb részletekben is kiegyenlíthetők az adótartozások.

Több mint huszonnégyezer jövedelmi adóvallomási ívet nyújtottak be Aradon

A legtöbb adózó a harmadik kerületben van

Most járt le a jövedelmiadó vallomási ívek benyújtásának legutolsó határideje és az Aradi Közlöny munkatársa ez alkalomból megállapította, hogy Aradon, az 1933-34. állami évre kivetendő adóhoz 22.689 adóvallomási ívet nyújtottak be. Ebben bennfoglaltatik nemcsak a jövedelmi-, hanem a globális adó is, de hiányzik belőle az aradi részvénytársaságok adóvallomása. Ugyanis a részvénytársaságok, amelyeknek száma Aradon már megközelíti a háromszázat, április hónap végéig adhatják be vallomási íveiket. Hivatalos helyről szerzett értesülésünk szerint, a részvénytársaságok száma azért szaporodik, mert az újonnan alakult ilyen társaságok az első két évi adójukat utólag is befizethetik, tehát az üzlet első éveiben felhasználhatják vállalkozásuk céljaira az adóösszeget.

Kerületek szerint a következőképpen oszlik meg a jövedelmiadó vallomási ívek száma: Az első kerületben 4189 darab, a második kerületben 8500 darab, a harmadik kerületben pedig körülbelül tízezer darab. Ez a kerület a legnagyobb, mert Ségán, Gájon, a Mosóczytelepen kívül újabban Mikelaka is ott fizeti az adóját. Megjegyzendő, hogy a jövedelmiadó kivetést csak a jövő hónapban kezdik meg.

= A Magyar-Olasz Bank Rt. Budapesten e hó 14-én dr. Berzeviczy Albert v. b. t. t. tiszteletbeli elnök elnöklété alatt tartott XIII. évi rendes közgyűlése az igazgatóság valamennyi javaslatát elfogadta és ennek alapján elhatározta, hogy osztafék fejében e hó 16-tól kezdődőleg részvényenként 2.50 pengő fizetessék ki. A közgyűlés Comm. Ernesti Krausz urat az igazgatóság tagjává választotta.

„OLLA“
prophylaktikus készítmény, vegyileg és mikroszkoplag ellenőrizve
a lehető legnagyobb garanciát nyújtja.

Ügyeljen az „OLLA“ névre!

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

2 méteres acél mérőszalagot darabonként 50.- lejért szállít: **Kálmán A.** Kereskedelmi és Ipari R.-T., Arad

A büntetések sorozatát rótták ki

Engel Móra, a volt aradi gépiró-tanfolyam vezetőjére

Engel Mór, az egykori aradi gyors- és gépiró-tanfolyam volt vezetője ismét vendég-szerepelt az aradi bíróság előtt. A szerencsétlen, hatvannégy éves öreg ember alig győzi leülni a különböző büntetéseket, amelyeket sorban rónak rá a bíróságok. Jelenleg egy öthónapos büntetését tölti ki Temesváron, ahonnan az elmúlt héten hozták Aradra, hogy kaució-sikkasztásért feleljen. Közgazdasági lexikont adott ki néhány évvel ezelőtt Engel Mór, aki tucatjával vette fel a jelentkező ügynököket. Mindegyiktől 2-5000 lej kauciót vett fel, amelyet az ügynök sohasem látott viszont. Összesen vagy negyven feljelentést tettek ellene és most sorban tüzik ki a tárgyalásokat a különböző ügyekben. Az elmúlt héten 15 napi elzárást kapott, majd visszavitték Temesvárra, ahonnan ma ismét megérkezett, természetesen egy fegyőr kíséretében.

Ma egyszerre két szekciónál tárgyalta Engel-ügyet. Az első szekciónál négy volt ügynöke, többek között Braun Csibi, az ismert aradi futballista jelentette fel, akitől összesen hétezer lej vett fel kaució címén, ugyancsak arra a bizonyos közgazdasági lexikonra. Engel Mór beismerte a sikkasztásokat és csupán azzal védekezett, hogy a lexikon szervezési költségeire ment el a pénz. Vissza akarta mindenkinek adni kaucióját, de mielőtt még az ínkasszóra sor kerülhetett volna, megrohan-ták, feljelentették és így az üzlet nem sikerült. A második szekciónál Csics János ügynök kétezer lejes elikkasztott kauciójért kellett felelnie, itt hat hónapot kapott. A mai napon tehát Engel Mór tizenegy hónappal súlyosbíttva utazott vissza Temesvárra. Büntetésének kitöltése után áthozzák Aradra, ahol egyelőre egy év büntetés vár rá.

Csak a legújabb rádiót vegye!...

Megérkeztek az R. C. A. rádió

1933. típusai.

Szenzációsak, hallgassa meg.

Lerakat: 776

M. WEJSZ & Co, Bulev. Regina Maria No. 11.

Rádió műsor

— Romániái időszámítás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 17.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyü zene. 20.40: Gramofon. 21: Szimfonikus hangverseny. — Budapest I. 10.15: Bertha István szalonzenekara. 1: Déli harangszó. 1.30: Gramofonlemez. 4.30: A rádió diákférfija. „A láthatatlan pénz”. 5: „Az agyagtáblától Gutenbergig”. Moravek Endre előadása. 6: Állami gégyvár tuvószenekara. 7.15: Novella. 7.45: Zsigmond György zongorázik. 8.25: A rádió külügyi negyedőrája. 8.45: Gutenberg György szalonzenekara. 10.10: Az Operaház előadásának közvetítése. Utána: Bura Károly és cigányzenekara a Metropol-szál-lóbol. — Bécs. 12.30: Szalonzene. 13.40: Verdi: Aida-ária. 14.10—15: Gramofon. 16.45: Beethoven műveiből. 18: Könnyü zene. 20.30: Négyes. 23.30: Zenekari hangverseny. — Belgrad. 12: Könnyü zene. 13.05: Dalok. 13.40: Gramofon. 16: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 20: Énekhangverseny. 21.15: Varsó. — Berlin. 16.35: Grieg-dalok. 16.55: Hegedüverseny. 17.30: Szórakoztató zene. 20.35: Lant-dalok. 21: Lant-dalok. 21.30: Mozart: Esz-dur zongoraduetto. — Heilsberg. 12.30: Zenekari hangverseny. 14.05: Gramofon. 17.30: Szalonze-ne. 19.30: Szólísták. 22.40: Gitárszóló. — Königs-wusterhausen. 15: Könnyü zene. 17.30: Könnyü

zene. 19: Zongoraverseny. 21: Benatzky: „A fe-hér 16” operett. Utána: Táncczene. — Lipcse. 13: Zenekari hangverseny. 17.30: Szalonzene. 20.25: Gramofon. 21.05: Hangképsorozat. Utána: Szim-fonikus hangverseny. — Prága. 7.15: Zenés eb-resztő. 11.10: Gramofon. 12: Gramofon. 13.10: Gramofon. 14.40: Gramofon. 20.30: Shakespeare; Macbeth című szomorudrámája. — Róma. 17: Né-gy-es. 20.20: Gramofon. 21.45: Zenekari hangver-seny. 22.45: Szimfonia. — Svájci Aleman adó. 18: Gramofon. 21: Puccini: Manon Lescaut. — Var-só. 18: Katonazene. 19.25: Könnyü zene. 21.15: Szimfonikus hangverseny.

„SZOMBAT, MÁRCIUS 18.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyü és román zene. 19.25: Sibiceanu-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Rádiózenekar. 21.45: Dán-est. 22.20: Román dalok. 22.35: Cigányzene. — Budapest I. 10.15: Katonazene. 1: Déli harangszó. 1.05: Házikvintett. 3.45: Hírek. 5: A „Rádió Élet” gyermekjátékszórója. 6: Szórakoztató zene. 7: „Az öklívivás mint sport és mint önvédelem”. 7.30: Morvay Ákos magyar nótákat zongorázik. 8.45: Budai Dénes és Reményi Béla szerzemé-nyei. Előadja: Tóth Erzsébet és Kalmár Pál, zongorán kíséri: Polgár Tibor. 10: Pontos időjelzés. hírek. 10.15: „Táncléptekkel a világ körül”. Dr. Bánóczy Dezső gramofonrevüje. — Maid: Kiss Lajos és cigányzenekara a Baross-kávéházból. Vargha Imre énekszámával. 12.30: Kalmár Tibor zenekara. Budapest II. 8.10: Odeon gramofonle-mezek. — Bécs. 12.30: Zenekari hangverseny. 14.45—15: Gramofon. 17.45: Mandolinzene. 18.25: A keleti zenei dráma gramofonlemezekkel. 18.55: Könnyü zene. 20.45: Modern operettzene és ének. 22: C. M. Weber: G-dur mise. Előadja a Hofmu-sikkapelle. 23.05: Táncczene. — Belgrad. 12: Gra-mofon. 13.05: Szalonzenekar hangversenye. 16: Gramofon. 17.30: Énekhangverseny. 18: Gramo-fon. 20: Fuvolahangverseny. 20.50: Daljáték. — Berlin. 17: Rádiózenekar. 19.30: Brahms-hangver-seny. 21: Fall Leo: Kedélyes paraszti című ope-rettje. Utána: Táncczene. — Königs-wusterhausen. 13: Katonaélet és katonaszerelem, gramofonon. 15: Zenekari hangverseny. 17: A magyarok elle-ni lechfeldi csata ezredik évfordulójához. 17.30: Könnyü zene. — Lipcse. 21: Zeller: A madarász, operett. Utána: Táncczene. — Prága. 7.15: Zenés éb-resztő. 12: Gramofon. 13.10: Gramofon. 18.50: Gramofon. 20.25: Háboru és béke az indulókban. 22.30: Tarka est. 23: Vidám óra jazzal. — Róma. 18.30: Zenekari hangverseny. 21: Gramofon. 21.45: Szimfonia. — Svájci Aleman adó. 17: Szaj-harmonika-verseny. 18: Orgonaverseny. Gramo-fon. 20: Zürichi harangszó. 20.45: Karének. 22.10: Zenekari hangverseny gramofonon. 22.40: Régi és modern táncczene. — Varsó. 17: Gramofon. 19.25: Könnyü zene. 21: Népdalok. 23.05: Chopin mű-vei zongorán. Utána: Táncczene.

PILISINÉ helyezte át.

kozmetikai szalonját
a Verbos-házba, a Minori-
ta templommal szemben

Modern szépségápolás, minden-
mű szépséghibák szakszerű eltün-
tetése. — WEINFELD SANDORNE
közreműködésével.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztatssa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este **10 óráig** vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

JUTALEKOS UTAZÓT azonnalra felve-
szünk. Cim a kiadóhivatalban. 947

FOGASZATI RENDELŐBE kézi leány fel-
vételik, lehetőleg perfekt román, Halla-
massék. Bulv. Reg. Ferdinand 15. I. em. 946

LAKÁS.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen
közelségében 3 szoba, előszoba, konyhából
álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny
főkiadóházában, a Minorita templommal
szemben. 800

EGYSZOBAS, konyhási lakás főtéren
kiadó. Cim az Aradi Közlöny főkiadó-
házában, a Minorita templommal szemben.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

BIRKA BÁRANYBŐRÖKET nyorsállapot-
ban veszek minden mennyiséget, Juliu
Ilica, Lugoj. 930

UNDERWOOD IRÓGÉP. Biedermayer
kredenc. Komplet uriszőhő háló. ebéd-
köz. szalon, konyha berendezések. zongor-
ák. fotelok. faragott garnitúrák. fall
vitrinek. komód. ágyterítők. storek.
perzsaszőnyegek. perzsakabát. férfiruha.
ezüst és porcellán dísz tárgyak. utazó
bundák. festmények. porszívó gép stb.
eladók SALGONÉ bizományi üzlete.
Str. Horia 1. (Széchenyi-uca.)
palota. 1000

TERMÉNYDARALÓ-szerelvény, majdnem
új állapotban. 36 sz. k6 és 12 lóerős
nyersolajmotorral. eladó: Hampel Adolf
gazdálkodónál, Németperegen (Peregul-
Mare) Jud. Arad.

K E R E S E K Zeis-prizmas látászóvet,
ASVANYGYŰJTEMÉNYTI
KÉSZPÉNZÉRT VESZÉK háloberendezé-
seket, fotelokat, scheslonokat, szőnye-
geket, fogaranyat, ezüsttárgyakat, antik
órát, szőnyegetek. — KERESÉK meg-
bizóim részére márkás festményt, antik
fotelokat, márkás porcellánokat, ebéd-
perzsaszőnyegetek, öszekötő szőnyeget
stb. SALGONÉ bizományi üzlete, Str.
Horia 1, (Széchenyi uca) Neuman-palota.

MACULATURA-papír 5 kgros csomagok-
ban igen olcsón kapható az Aradi Köz-
löny kiadóházában. 500

ÜZLETEK.

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér
sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi
Közlöny kiadóházában.

Beraktározás

eisőrangú helyen **butor**
és **egyéb ingóságok**
csékély díjazás mellett biz-
tos elhelyezést nyernek.

Str. Moise Nicoara (Pet6fi-uca) 9-11

18% kamat mellett

a legmagasabb
értékben folyósít
kölcsönöket

az általunk képviselt Városi
Zálogház Temesvár

„COMISIO”

biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13.
(Dacia kávéház mellett)

Copyng office:

leíró, sok-
szorosító-
iroda. —
irógépen készült körlevelek hatásosak
SZEGFŰ irógépüzlet
a főpostával szemben. — Telefon 111.

Megvételre keresek

egy 7-8 méter hosszú alkalmi bu-
tor szállító kocsi. Ajánlatokat „Ol-
csó” jellegre az Aradi Közlöny
kiadóhivatalába kérek. 927

KÖLTSÉGTÁJÉKOZTATÁS

Atköltöztetéseket

és mindenféle szállításokat helyben
és vidékre olcsón vállal

Rubinstein Mór szállító.

Ugyanott egy teherautó, email gázresó
olcsón eladók. 948